

Duh straha

Ivan Lovrenčević

DUH STRAHA

Izdaju:

KRŠĆANI
Zagreb, 2012.

Besplatno izdanje

Sadržaj

1. ŠTO JE STRAH?	3
Duhovna sila - Osjetilni provodnici - Plodna tla rasta	
2. UČINCI STRAHA KAO POSLJEDICA GRIJEHA	11
Skrivanje od Boga - Nesigurnost - Depresija - Ludost - Ropstvo	
3. UČINCI STRAHA KAO POSLJEDICA POPUŠTANJA NJEGOVOM UTJECAJU	19
Zamka - Bježanje - Uništenje borbenosti - Prekid hoda vjere - Gubitak odlučnosti - Zarazno širenje	
4. VRSTE STRAHA	29
Strah od religiozne većine - Strah od gubitka položaja u religioznom sustavu - Strah od duhovne promjene - Strah od tjelesne smrti - Strah od oskudice - Strah od prirodnih sila svijeta	
5. ORUŽJA S KOJIMA POBJEĐUJEMO DUH STRAHA	39
Duh sile - Duh ljubavi - Duh samokontrole - Božja smo djeca - Bog je s nama - Ne boj se! Samo vjeruj! - Poslušnost - Mudrost - Poštenje - Pravednost	

Prvo poglavlje

ŠTO JE STRAH?

Duhovna sila

“Uistinu, Bog nam nije dao DUH STRAHA ...”
(2. Timoteju 1:7)

Za početak je važno saznati što je strah. Opća enciklopedija navodi ovu definiciju: “Strah je neugodna emocija, najčešće izazvana sviješću o nekoj opasnosti. Ima više stupnjeva straha, od užasa koji je praćen općom zakočenošću prilagodbenih reakcija, preko paničnog straha obilježenog motoričkom uzbuđenošću i znatnim smanjenjem svjesne kontrole, do tjeskobnog straha kad je uzbuđenost povezana s koncentriranim očekivanjem opasnosti.” Biblija nudi opširno učenje o strahu i njegovom utjecaju na ljudski život. Odmah moramo razjasniti da je biblijsko učenje različito od onoga što uči medicinska znanost. Ključna razlika je u tome da Biblija daje naglasak na duhovnu pozadinu straha. Iako treba cijeliti neosporne napore i određena dostignuća medicine u pomaganju ljudima koji su sputani strahom, potpune odgovore i rješenja možemo pronaći samo u Božjoj riječi. Ona nam otkriva porijeklo straha, njegov utjecaj na ljudski život i ono najvažnije, sredstvo kojim ga možemo uspješno nadvladati.

Važno je istaknuti da svako biblijsko učenje polazi od činjenice da vidljiva stvarnost podliježe utjecaju duhovnog svijeta. U Poslanici Hebrejima čitamo *“da je vidljivo proizvedeno od nevidljivog”*. (11:3) Iako su pojave straha vidljive, njihov izvor je u nevidljivoj dimenziji duhovnog svijeta. Pavao daje ocjenu na kojoj je utemeljeno učenje o strahu: *“Uistinu, Bog nam nije dao DUH STRAHA, nego DUH SILE, LJUBAVI I SAMOKONTROLE.”* (2. Timoteju 1:7) Strah je duh! Neugodna emocija samo je posljedica njegovog djelovanja. Svaki put kad ljudi kažu: “Bojim se nečeg ili nekog!” onda to znači da na njih djeluje duhovna sila izražene osobnosti, prepoznatljivog izražavanja i inteligencije, daleko nadmoćnija od ljudske ograničene spoznaje.

Drugo, važno je znati duhovno porijeklo straha. Bez tog otkrivenja ne možemo djelotvorno ući u borbu i nadvladati ga. Ljudi zarobljeni duhom straha često smatraju da je njihovo stanje plod Božje volje. Razlog takvom stavu je neznanje i izloženost ljudskim učenjima. Religija stoljećima povezuje duh straha s Bogom i uvjerava ljude da im ga On daje. No, iz Pavlovih riječi jasno je vidljivo “*da nam Bog nije dao DUH STRAHA*”.

ON PRIPADA DUHOVNOM KRALJEVSTVU
KOJIM VLADAJU SOTONA I NJEGOVE DEMONSKJE LEGIJE.

Vidjet ćemo da djelovanje ovog duha predstavlja moćno i opasno oružje kojim se sotona bori protiv ostvarenja Božje volje u ljudskim životima. Ispravan pristup u suočavanju sa strahom je od vitalnog značaja. Naime, njegova snaga ne bi trebala biti precijenjena, zato što je Krist jači od kraljevstva tame kojem on pripada. S druge strane, nije dobro niti podcjenjivati ga, zato što u tom slučaju njegova snaga dolazi do izražaja. Treba ga sagledati objektivno u svjetlu Pisma.

Osjetilni provodnici

*“Kad su ga opazili gdje ide po moru,
učenici su se UPLAŠILI i rekli: ‘Sablast’ te od STRAHA počeli vikati.”*
(Matej 14:20)

Strah je dominantan duh u svijetu. Njegov zao utjecaj primjetan je na svakom području ljudskog života. Čovjek se uglavnom boji bolesti, osamljenosti, otuđenosti, odbačenosti, besperspektivnosti, neuspjeha, neimaštine, društvenih sukoba, ratova i opće neizvjesnosti. Nemoguće je nabrojati sve vrste strahova (fobia) koje medicina pokušava liječiti. Čovjek se može bojati doslovno svega i svakoga. Duh straha treba provodnik kojim će ući u ljudsko biće i zauzeti položaj u srcu i duši. Na tjelesnoj razini čovjek ima pet osjetila koja ga izvještavaju o stanju okoline i pomažu mu u prosudbi i donošenju odluka. Biblija spominje dva osjetila koja su i najčešći provodnici straha u životnim okolnostima.

Prvi provodnik je vid. Izvještaj iz Matejevog evanđelja iskoristit ćemo i u narednim poglavljima zato što tako predmet možemo sagledati iz svih kutova i dobiti cjelokupno otkrivenje.

Isus je upravo završio čudo hranjenja tisuća ljudi. Učenicima je naložio da uđu u lađicu i otplove na drugu obalu (14:22). On se povukao u osamu i molio do kasno u noć. Cijeli događaj koji je uslijedio bio je dio Božjeg nauma u osposobljavanju učenika za uspješan život vjere i nadvladavanje strahova koji bi ih u tome mogli spriječiti. Isus nije slučajno učenike ostavio same u lađi. Htio im je provjeriti ponašanje kad nije tjelesno prisutan s njima. Bila je to priprema za budući period u kojem će Sveti Duh preuzeti vodstvo u životu vjernika (Ivan 16:5-7).

U dvadeset četvrtom stihu čitamo *“da se lađica već nalazila na morskoj pučini; bili su je valovi, jer je udario protivan vjetar”*. Ovo bi se moglo nazvati uvodnim djelovanjem duha straha. Lađa je bila njihov jedini oslonac i sigurno utočište na nemirnoj vodi. Zajedno s njom zaljuljalo se i povjerenje učenika. U sljedećem stihu vidimo *“da je Isus za vrijeme četvrte noćne straže došao k njima, hodajući po moru”*. Očekivalo bi se da će Njegovo vidljivo pojavljivanje ohrabriti učenike i vratiti im poljuljanu sigurnost. Međutim, dogodilo se upravo suprotno. Kroz njihove oči nije ušla vjera, nego strah: *“Kad su ga opazili gdje ide po moru, učenici su se UPLAŠILI i rekli: 'Sablast!', te od STRAHA POČELI VIKATI.”* (26)

IZREKA KAŽE: *“U STRAHU SU VELIKE OČI!”*

Pogledajmo slučaj iz kuta Božje volje. Što je Isus htio postići kod svojih učenika hodajući po vodenoj površini? Upravo ono što im je rekao odmah nakon što su podlegli utjecaju straha: *“BUDITE ODVAŽNI! Ja sam, NE BOJTE SE!”* (27) Učenici nisu primijetili da Isus sigurno hoda po istim valovima koji su prijeteći udarali u njihovu lađu. To je stvarna i česta životna okolnost. Ne uspijemo li prepoznati Isusa koji nam prilazi, strah će nas uvjeriti da pred sobom vidimo sablast. Naime, neprijatelj uvijek želi da pomislimo kako je Božja prisutnost nestvarna. Valovi tad izgledaju visoki, a Božje pomoći kao da nema nigdje na vidiku. U tom slučaju neprijateljska sila kroz vidno osjetilo negativno utječe na nas. To je glavni razlog zašto počinjemo gubiti nadzor nad ponašanjem. Upravo je to ono što se dogodilo učenicima kad su od straha počeli izbezumljeno vikati i zapomagati.

Petar je htio dokaz da pred njima stvarno stoji Božji Sin: *“Gospodine, ako si ti, naredi mi da dođem k tebi po vodi!”* (28) Vjerovao je da će moći hodati po vodi, bude li ga Isus pozvao. Upravo se to i dogodilo. Isus mu je rekao: *“Dođi!”* (29) Nastavak stiha otkriva *“da se Petar spustio s lađice i pošao po vodi da dođe k Isusu”*. Međutim, strah je opet kroz vidno osjetilo preuzeo nadzor

nad učenikom koji je odlučio hodati vjerom po vodi. Bitno je da vidimo uzrok spomenutom: *“Ali se UPLAŠIO kad je vidio snagu vjetra, te je počeo tonuti i vikati: ‘Spašavaj, Gospodine!’”*. (30) Ovaj slučaj je obrađen i u odlomku 'Prekid hoda vjere'.

U šestom poglavlju Druge knjige o Kraljevima opisano je Elizejevo djelovanje kojem je bilo cilj sprečavanje vojske aramejskog kralja u osvajanju Izraela. Bog je proroku u više navrata objavio neprijateljske naume. Kralj je uslijed toga postao uznemiren do te mjere da je vremenom počeo sumnjati u djelovanje doušnika u svojem taboru. Jedan od časnika otkrio mu je da prorok Elizej na nadnaravan način čuje svaku riječ koju on izgovori i tako otkriva izraelskom kralju aramejske vojne naume. Odmah nakon toga kralj je poslao izvidnicu koja je trebala otkriti mjesto gdje se prorok nalazi i privesti ga. Nakon što je saznao da je u Dotanu poslao je tamo konje, kola i jake čete. Vojska je do grada stigla tijekom noći i opkolila ga.

Prizor koji je prorok ugledao nakon što se probudio nije ulijevao nadu u povoljan rasplet. Svuda naokolo bili su postrojeni konjanici. Elizejev mladi poslužnik jako se uplašio onoga što je vidio tjelesnim očima i bojažljivo je pitao: *“Ah, gospodaru moj, što nam je činiti!”* (15) On mu je samo rekao: *“NEMOJ SE BOJATI, zato što ih ima više s nama, nego s njima.”* (16) Naravno, mladić nije mogao shvatiti što mu prorok poručuje. On je vidio samo tjelesnim očima. Upravo zato se prorok ovako pomolio nad njim: *“Jahve, otvori mu oči da vidi!”* (17) Tjelesnim očima dotičemo vidljivu dimenziju, a duhovnim nevidljivu. Nakon prorokove molitve mladić je ugledao prizor koji mu je do prije nekoliko trenutaka bio skriven: *“... i on je vidio, gora oko Elizeja bila je sva pokrivena ognjenim konjima i kolima!”*

Na brdima okolo grada nalazila se i druga vojska, nevidljiva tjelesnim očima. Tisuće Božjih anđela postrojilo se i čekalo zapovijed o napadu na aramejsku vojsku. Bog je u ovom slučaju pokazao čak i svojevrсни smisao za humor. Na prorokovu molitvu zaslijepio je oči neprijateljskih vojnika i oduzeo im moć rasuđivanja. Elizej ih je u ošamućenom stanju prošetao do Samarije i izraelskog kralja, velikodušno im pošteđujući čak i život. Presudno je ono što vidimo! Ukoliko smo pod utjecajem vidljive dimenzije strah će prije ili kasnije naći prolaz u naš život. S druge strane, ukoliko nasljedujemo Elizejevu vjeru naše će duhovne oči uvijek biti širom otvorene.

*U TAKVOM STANJU SVJESNI SMO BOŽJE DUHOVNE PODRŠKE
U SVAKOM TRENUTKU NAŠEG ŽIVOTA.*

Drugi provodnik straha je sluh. U Prvoj knjizi o Samuelu čitamo o događajima pred dvoboj između izraelske i filistejske vojske. Iz njihovih bojnih redova izašao je izazivač. Zvao se Golijat, a bio je iz Gata. Njegov nastup u potpunosti pokazuje sklad djelovanja duha straha kroz osjetilo vida i sluha. Zadržimo se još trenutak na vidu. Izvještaj otkriva zastrašujuću činjenicu "da je bio visok šest lakata i jedan pedalj". (17:4) To znači da je pred izraelsku vojsku izašao div visok dvjesto devedeset dva centimetra. U dvadeset četvrtom stihu istog poglavlja vidimo kako je njegova vidljiva pojava djelovala na vojnike: "A čim su Izraelci ugledali toga čovjeka, svi su pobjegli daleko od njega i UHVATIO IH JE STRAH."

Golijatova vidljiva pojava uplašila je izraelsku vojsku. Pogledajmo kakav su razoran učinak na njih imale njegove izgovorene riječi: "Kad je Šaul i sav Izrael čuo što je rekao Filistejac, OBUZEO IH JE STRAH I DRHTAJ." (11) Ovaj slučaj obrađen je i u odlomku 'Uništenje borbenosti'. Izgovorene riječi su provodnik duha straha i djeluju na osjetilo sluha. Sotona nastoji uplašiti i paralizirati čovjeka kroz riječi prijetnje, zastrašivanja ili omalovažavanja. On vrlo često djeluje na takav način u ljudskim životima od najranijeg djetinjstva, stvarajući tako traumu i komplekse kojima ljudi mogu biti izloženi cijeli život. Najčešće toga uopće nisu svjesni.

Osjetilo njuha također provodi duh straha. Određena sjećanja na događaje u bližoj ili daljnjoj prošlosti mogu u čovjeku iznenada oživjeti putem mirisa povezanih s neugodnim iskustvom. Miris krvi može nas podsjetiti na našu ili nečiju neugodnu ozljedu, ranjavanje ili smrt. Slijepi ljudi izloženi su strahu od nevidljivih prepreka koje im stoje na putu. Kretanje bez osjetila vida izaziva osjećaj nelagode i stalne prijetnje opasnosti. Izloženost takvom pritisku postupno crpi snagu iz čovjeka i čini ga nemoćnim. Ljudi koji slabo ili uopće ne čuju ne mogu predosjetiti potencijalnu opasnost povezanu sa zvukom i zato ponekad trebaju neophodne mjere zaštite.

Plodna tla rasta

*“Orali ste bezbožnost, želi bezakonje i jeli plod prijevere.”
(Jeremija 10:13)*

Duh straha možemo usporediti s nametnikom koji je u stalnoj potrazi za staništem na kojem će se hraniti i razvijati. Plodna tla njegovog uzgoja i rasta nastaju djelovanjem zlih duhova. Ljudi se u pravilu boje onog što ne poznaju. Izravno suočeni s raznovrsnim nepoznicama u strahu zauzimaju obrambeni stav i uglavnom odbijaju mogućnost bilo kakve pozitivne promjene. Neznanje je podjednako opasno stanje za ljude koji poznaju i one koji ne poznaju Boga.

Prorok Hošea donio je vrlo oštru i upozoravajuću riječ od Boga: *“Moj narod gine. Nema znanja; jer si ti znanje odbacio i ja odbacujem tebe iz svog svećenstva; jer si zaboravio Zakon svojeg Boga, i ja ću zaboraviti tvoje sinove”* (4:6) Ljudi iz pretežno institucionalnih crkava često su skloni pronalaziti raznorazne izgovore za vladavinu kroničnog neznanja u svojim životima. Ne postoji niti jedan opravdan razlog zašto bi Božji narod živio u neznanju. Sveti Duh nam je dat upravo zato da bi nas uveo u svu istinu (Ivan 16:13). Ukoliko to ne uspijeva ostvariti, tada trebamo biti objektivni i ponizno priznati da nismo surađivali s Njim prema zadanim standardima.

Nedostatak znanja prouzročen je odbacivanjem njegovog izvora, a to je Božja riječ. Odbijamo li iz bilo kojeg razloga prihvatiti određene aspekte Božje istine, lišavamo se dotoka znanja u naš život. Daljnji slijed događaja je nastupanje raznih oblika smrti među Božjim narodom. Duh straha tu odigrava ključnu ulogu. Mnogi vjernici robuju strahu, iako je to potpuno neprirodno duhovno stanje za njih. Boje se bolesti zato što su odbacili ili ne priznaju nauk Pisma o zdravlju u Kristu. Boje se oskudice zato što nemaju bliskost s Ocem i neophodno povjerenje u Njegovu providnost. Popis strahova je podugačak.

Drugu skupinu sačinjavaju ljudi koji iz bilo kojeg razloga nisu imali priliku upoznati Božje učenje. Zbog toga što su ispunjeni ljudskom religijom i filozofijom oni u većoj ili manjoj mjeri imaju iskrivljenu i neutemeljenu predodžbu živog Boga. Život u duhovnoj izolaciji odvojio ih je od otkrivenja istine i svjetla. Njihov strah uspješno raste na tlu neznanja uzrokovanog nepoznavanjem istine. Suočeni s njom prvo moraju odbaciti sve predrasude koje ih sputavaju.

Sjećanje je drugo plodno tlo na kojem raste strah. Kada demonske sile žele čovjeka držati u ropstvu straha, tada uporno negativno utječu na njegove emocije i sjećanje. Nije onda čudno zašto čovjek lako zaboravlja radosne trenutke, a neugodne samo pomoću djelovanja Božje milosti. To ne znači da se nečega ne sjeća doslovno, nego da neugodno sjećanje više ne utječe negativno na njegove emocije. Robovanje prošlosti uzrok je što demoni mnoge ljude drže svezane. Traume iz prošlosti doslovno žele mučiti čovjeka proživljavanjem istih iskustava. Tako čovjek proživi istu muku nebrojeno puta, a strah se umnožava. U tom slučaju sadašnjost postaje preslikana prošlost, obrazac koji se stalno ponavlja bez naznake kraja. Ne treba posebno naglašavati razinu oštećenja koje trpe osobe izložene takvom brutalnom duhovnom mučenju.

Vračarstvo (okultizam) je religiozno učenje posrnulog čovječanstva, duhovno odvojenog od Boga. Korijen vuče iz latinske riječi *occultus* koja znači skriven, mračan, tajan. Taj pojam obuhvaća svako bavljenje mračnim i tajanstvenim duhovnim stvarnostima u koje se čovjek upušta pokušavajući srušiti granicu svojih pet osjetila glede moći i znanja. Teolog Merrill F. Unger u knjizi 'Hoćemo samo tvoju dušu' kaže: *"Okultizam je ukupni izraz za sva učenja i prakse kojih središte nije Isus Krist, već sotona: gatanje, čaranje, zazivanje duhova, telepatija, vidovitost, idolopoklonstvo, čitanje horoskopa, astrologija itd."* Ono je plodno tlo na kojem strah raste i vreba ljudske žrtve poput pauka koji je razapeo smrtonosnu mrežu.

Popis vračarskih učenja i praksi je podugačak i zato ćemo spomenuti kako ljudi bivaju zarobljeni strahom kroz dodir s astrologijom. Ona je jedna od najstarijih praksi vračarstva i danas najraširenija u svijetu. Žalosna je činjenica da mnogi ljudi više znaju o karakteristikama svojeg horoskopskog znaka, nego o temeljnim istinama Svetog pisma. Unatoč tome izjašnjavaju se kao kršćani, nesvjesni da ih je sotona zaveo na stranputicu. Ljudi koji sastavljaju astrološke prognoze upravljani su vračarskim duhom. Korisnici njihovih usluga zapravo se izlažu duhu lažnih proroštva, što u svojoj naravi horoskop i jest. Tematika mu je uglavnom usredotočena na ljubav, posao, zdravlje, obiteljski život i općenito međuljudske odnose. Iako većina ljudi kaže ovo: "Čitanje horoskopa nam je tek nedužna razonoda, zapravo to ne smatramo nečim ozbiljnim!" činjenica je da vremenom sve ozbiljnije shvaćaju prognozu koju pročitaju i određuju svoje ponašanje u skladu s njom. Mladi ljudi pri upoznavanju uglavnom si međusobno postavljaju ovo pitanje: "Koji si horoskopski znak?"

Obmana je tolikog razmjera da horoskop vremenom počinje određivati karakterne osobine ljudi i oni sebe počinju gledati u svjetlu osobina svog horoskopskog znaka. Tako širom otvaraju vrata djelovanju zlih duhova koji počinju uništavati njihovu osobnost i pretvarati ih u bespomoćne robove. Pri tom uglavnom nisu svjesni stanja u kojem se nalaze i opasnosti kojoj su izloženi. Kad ljudi kažu: "Ja sam po horoskopu vodenjak (ili bilo koji drugi znak) i nešto ću ili neću učiniti zato što to vodenjaci ne čine!" onda je to siguran pokazatelj da zli duhovi nadziru i upravljaju njihovo ponašanje. Potom neprimjetno poput magle u ljudski život sklizne i duh straha. Pročitaju li u dnevnom horoskopu: "Današnji položaj zvijezda prognozira da ćete se razboljeti!" bez ograde počinju vjerovati u to proroštvo i padaju u zamku. Strah počinje stezati obruč i ubrzo bivaju svezani nevidljivim lancima. Mnogi se iznenada razbole ili im se dogode druge neugodne stvari, a to je plod vjerovanja u proroštvo koji im kaže dnevni, mjesečni ili godišnji horoskop.

Idolopoklonstvo je četvrto plodno tlo koje pogoduje razvoju straha. Ljudi koji štiju religiozne idole čine to zato što ih se boje. Treba napomenuti da ih ponos sprečava da to priznaju sebi i drugima. Tradicionalni duh ljudima nameće određene vrijednosti od najranijeg djetinjstva. One se tako duboko ukorijene u njihovim životnim navikama, stavovima i uvjerenjima, postajući utvrda. Iako su toga uglavnom nesvjesni, strah ljude najviše napada kad čuju istinu Božje riječi koja ih poziva na odbacivanje idola i prihvaćanje Isusa Krista kao Spasitelja i Gospodina. Do tog trenutka demonske sile koje nastanjuju idole (Otkrivenje 9:20) izgledaju vrlo "pobožno i miroljubivo". Međutim, kad ih ljudi trebaju odbaciti, onda počinju pokazivati svoju pravu narav, prijeteći im osvetom i progonom na svim razinama.

Drugo poglavlje

UČINCI STRAHA KAO POSLJEDICA GRIJEHA

Skrivanje od Boga

*“Čuo sam tvoj korak po vrtu;
POBOJAO SAM SE zato što sam gol, pa sam se sakrio.”
(Postanak 3:10)*

Čovjek je duhovno biće koje je stvoreno na Božju sliku (Postanak 1:26). Srca prvih ljudi bila su ispunjena Božjom duhovnom prirodom i životom. Stvoreni svijet bio je čovjekov dom kojim je trebao vladati i upravljati posredstvom primljenog autoriteta. Odnos sa Stvoriteljem temeljio se na poslušnosti uputama koje je Bog dao čovjeku. Knjiga Postanka ne navodi sve ono što su prvi ljudi saznali od Boga, ali izvještaj vrlo jasno otkriva uzroke čovjekovog pada u grijeh i ulaska duha straha u njegov život. Sotona je u pristupu Evi naglašeno napao vjerodostojnost riječi upozorenja koje je Bog uputio ljudima u vezi zabrane uzimanja plodova sa stabla spoznaje dobra i zla.

Sloboda izbora nije iskorištena za poslušnost Božjoj volji. Predivno zajedništvo i duhovno jedinstvo s Bogom razoreni su zbog popuštanja sotoninim lažima i obmanama. Umjesto ostvarenja zablude zvane: *“Bit ćete kao bogovi koji razlučuju dobro i zlo!”* (3:5), ljudski rod odsklizao je u ponor duhovne smrti, prokletstva i gubitka autoriteta potrebnog za vladanje nad svijetom. Otvaranje očiju rezultiralo je spoznajom osobne golotinje. Pregače od smokvinog lišća mogle su pokriti tjelesnu, ali ne i duhovnu golotinju. Prvi ljudi bili su toga svjesni kad su čuli da Bog hoda po edenskom vrtu. Nisu mu radosno potrčali u susret kako bi uživali u Njegovom zajedništvu.

Pismo kaže *“da su se sakrili - čovjek i njegova žena - pred Jahvom, Bogom, među stabla u vrtu”*. (8) Bog je upitao Adama: *“Gdje si?”* (9) Pogledajmo odgovor: *“Čuo sam tvoj korak po vrtu; POBOJAO SAM SE jer sam gol, pa sam se sakrio.”* (10) Na prvi

pogled u edenskom vrtu nije se dogodilo ništa dramatično, ali obratimo pozornost na ove Adamove riječi: “... *POBOJAO SAM SE ... pa sam se sakrio.*” Grijeh prvih ljudi otvorio je vrata zlim duhovnim silama. Jedna od njih je duh straha. On ih je potaknuo na bijeg iz Božje duhovne prisutnosti i skrivanje od Njegovog lica. Strah može čovjeka natjerati na svakojake krive postupke. Skrivanje od Boga bez dvojbe spada u skupinu najčešćih. Dakako, Bog uvijek zna gdje se tko od nas nalazi. U slučaju da mu se obraćamo “iza stabala u vrtu” onda ne možemo očekivati uspostavljanje i razvijanje ispravnog odnosa.

Ukoliko smo rođeni od Duha mi imamo svjedočanstvo da nas je Isus pomirio s Ocem. Svjesni smo da se ne moramo skrivati ili bježati iz Njegove blagoslovljene prisutnosti (Efežanima 2:18). Ipak, postoje vjernici koji se povremeno skrivaju od Boga. Kod nekih je razlog prisutnost tajnog grijeha. Znaju da je ono što čine krivo, ali ipak nisu spremni na njegovo trenutno odbacivanje. Osvjedočenje Svetog Duha im uznemiruje savjest i zato pronalaze skrivene oaze i ne puštaju nikog unutra. Trebamo znati da je koketiranje s grijehom opasno i u konačnici pogubno za našu dušu. Mi možemo bježati od Boga i priželjkivati da će nam uvijek oprostiti, ali postoji mogućnost da nam prebivanje u oazi postane toliko primamljivo da više i ne poželimo izaći van. Istovremeno, skrivanje postaje trajna izgubljenost.

Ljudi koji nisu spašeni u Kristu kroz propovijedanje Evanđelja dolaze pod osvjedočenje Svetog Duha. On im dokazuje zabludu s obzirom na grijeh (Ivan 16:8). Za grešnika postoje samo ova dva puta nakon toga: obratiti se i povjerovati, ili odbiti ponudu Božje milosti i tako navući na sebe osudu i srdžbu. Bez obzira na odluku ljudi u pravilu pronalaze opravdanje za svoj grijeh, kao i za odgađanje pomirenja s Bogom. To je Adamov sindrom. On je Bogu rekao da ga je žena navela na grijeh, prebacivši tako odgovornost na nju. Međutim, odgovornost je uvijek osobna. Grešnici koji se nalaze pod utjecajem straha skrivaju se od Boga, ali nitko se ne može zauvijek skrivati. Dan naplate prije ili kasnije mora doći i zato je bolje pomiriti se s Bogom dok još postoji prilika.

Nesigurnost

*“Ali među tim narodima nećeš imati mira;
ni tvome stopalu neće biti počivališta,
nego će ti ondje Jahve dati uznemireno srce,
utonule oči i tjeskobnu dušu.*

*Tvoj život visjet će o niti; BOJATI ćeš se danju i noću,
i nećeš biti siguran za svoj život. U STRAHU će ti se stezati srce,
i od prizora što će ga tvoje oči gledati, jutrom ćeš govoriti:
‘Oh, da je već večer!’, a navečer ćeš govoriti: ‘Oh, da je već jutro!’”
(Ponovljeni zakon 28:65-67)*

Knjiga Ponovljenog zakona opisuje četiri stanja prokletstva u koja čovjek može upasti. Sva su izravno povezana s utjecajem duha straha. Uzrok je neposlušnost Božjoj riječi i odbijanje prihvaćanja Njegovih duhovnih, moralnih i etičkih načela. Opasnost nesigurnosti ponekad je podcijenjena od strane kršćanskih službenika koji se s tim stanjem susreću u duhovnom radu. U suočavanju s negativnim pojavama od presudne je važnosti nazvati ih pravim imenom. Upravo je neimenovanje uzrok nerješavanja mnogih od njih. Prešućivanje istine samo zato da se nekoga ne bi povrijedilo ili sablaznilo niti u kojem slučaju ne pridonosi poboljšanju stanja. Prije bi se moglo reći da ga trajno cementira. To je medvjeda usluga ljudima u nevolji. Istinu uvijek treba reći u ljubavi, imajući osjećaj za vrijeme, mjesto i posebnost okolnosti u kojima ljudi žive.

NESIGURNOST JE PROKLETSTVO!

Ljudi ne bi smjeli prebacivati odgovornost na Boga zato što su kronično nesigurni, neuspješni i zarobljeni strahom. To je upiranje prsta u krivu osobu. Nažalost, upravo je to ono što najčešće čine. To im je puno lakše od suočenja s istinom, koliko god bila bolna, a nakon toga bi trebali krenuti u rješavanje nagomilanih negativnosti. Prvi korak je uvijek najteži i zato se većini nije lako pokrenuti. Ne bude li poduzet, nikad neće doći do drugog, trećeg ... Ništa se ne rješava samo od sebe, a odgađanje uvijek samo pogoršava postojeće stanje. Neprijatelj dugoročno radi na zauzimanju položaja u ljudskim životima. Utvrđen na njima može ih sustavno uništavati na svim razinama. Nažalost, iako se obrasci neprijateljskog djelovanja ponavljaju kroz epohe, ljudski rod redovito biva žrtvom istih podvala.

Protivljenje Božjoj riječi može stvoriti zatvoren krug prokletstva i nemoći da se stanje promijeni na bolje. Biblija kaže da je bez vjere nemoguće ugoditi Bogu (Hebrejima 11:6). Grčka riječ *pistis* koja je prevedena kao vjera znači odanost, obećanje, zakletva, učenje, doktrina, uvjerenje, pouzdanje. Neosporna je činjenica da u stanju nesigurnosti nitko od nas ne može djelovati u vjeri ugodnoj Bogu. Njena narav podrazumijeva bezrezervno pouzdanje u istinu Božje riječi. Mnogi ljudi žele vjerovati, ali ne mogu. Nije uvijek razlog zato što ne žele, iako to jest najčešći slučaj. Ponekad su doslovno zarobljeni prokletstvom straha koje u njima proizvodi nesigurnost u mišljenju i djelovanju.

Apostol Jakov kaže da čovjek koji sumnja tijekom molitve ne može ništa primiti od Boga. Razlog je taj *“što je čovjek s razdijeljenom dušom nestalan na svim svojim putovima”*. (1:8) Grčka riječ *dipsuchos* koja je prevedena kao razdijeljen znači neodlučan, sumnjičav, nejasan, nesiguran, nepouzdan, nestalan, neizvjestan, dvouman. Radosna vijest za svakog tko se nalazi u takvom stanju glasi; postoji lijek za razdijeljenu dušu. Svaki čovjek može iskusiti Božju milost kroz obraćenje od grijeha i prihvaćanje vjere u Isusa Krista. Mi možemo postati sigurni, nepokolebljivi i čvrsto uvjereni ljudi. To je duhovni standard u Kristu, Božja volja za svakog čovjeka. Neizvršenje Božje riječi rađa nesigurnost i strah, ali zato njeno izvršenje rađa sigurnost.

Depresija

*“Okrenuo si moj plač u igranje,
skinuo kostrijet s mene i opasao me radošću.”*
(Psalam 30:12)

Riječ depresija dolazi od latinske riječi *depressio* (*deprimere*), što znači potisnuti, potlačiti, udupsti. Opća enciklopedija ovako je definira: “Malaksalost, oslabljenost organske aktivnosti, sniženje vitaliteta, psihička potištenost, utučenost, tjeskoba, duševno stanje koje se očituje u gubitku zanimanja i volje za rad, prevladavanju mučnih i nelagodnih emocija, prevladavanju nezadovoljstva, bezizglednosti, naviranju neugodnih osjećaja i slutnji, slabljenju orijentacione sposobnosti, suženju polja svijesti, smetnjama pamćenja i govora, tuđenja od okoline, gadljivosti. U najtežim slučajevima i u potpunoj neosjetljivosti, tuposti i ukočenosti.”

Ono što medicinski znanstvenici danas proglašavaju novootkrivenim, već je otkriveno u Božjoj riječi. Kao i u slučaju nesigurnosti, tako je i depresija potanko opisana u Bibliji davno prije suvremenih otkrića. Ne smijemo smetnuti s uma da je ona pisano otkrivenje Božje riječi ostavljeno ljudskom rodu. Napisali su je pobožni ljudi nadahnuti Svetim Duhom (2. Petrova 1:20,21). U enciklopediji nadalje čitamo: “Depresivno stanje odražava se i u vanjskom držanju: u oskudnosti, sporosti i nesigurnosti pokreta, pomanjkanju mimike, grču lica, praznini i ukočenosti pogleda.”

Istu dijagnostiku pronalazimo u Sto sedmom Psalmu: *“Sjedili su u mraku i tmini, sputani bijedom i željezom ... svako se jelo gadilo njihovoj duši, došli su do vrata smrti.”* (10;18) Bavimo li se stalno ili uglavnom samo posljedicama uzroci ostaju nedirnuti i neriješeni. Depresija je nemilosrdan krvnik duha straha. Ukoliko želimo oslobođenje neizostavno moramo vidjeti iz kojeg tla raste njezin korijen. U navedenom Psalmu pronalazimo traženi odgovor: *“... jer su prkosili Božjim besjedama i prezreli naum Svevišnjeg. Stoga im je srca skršio patnjama; posrtali su, a nikog nije bilo da im pomogne ... Oni su болоvali zbog svojih bezakonja, ispaštajući svoje opačine ...”* (11:12;17)

Pavao izričito tvrdi *“da nevolja i tjeskoba dolaze na svakog čovjeka koji se odaje zlu”*. (Rimljanima 2:9) Koji izlaz je postojao za ove ljude? Što su mogli učiniti? Posjećivati psihijatre, psihologe, uzimati sredstva za smirenje ili izvršiti unutarnje preispitivanje? Sigurno je da su ljudi kroz sve epohe pokušavali navedenim i sličnim sredstvima ublažiti posljedice grijeha. No, jesu li uspjeli u tome?

*PROKLETSTVO DEPRESIJE JE U VEĆINI SLUČAJEVA
IZAZVANO ODBACIVANJEM BOŽJE RIJEČI.*

Zato je ovo bio, a i danas je jedini moguć izlaz za grešnike: *“Tad su zavapili Jahvi u SVOJOJ TJESKOBI, i on ih je istrgnuo iz svih nevolja. Izveo ih je iz tmina, i raskinuo njihove okove.”* (13:14) Obraćanje od grijeha metoda je obrnutog postupka. Ona dokazano djeluje uspješno u životu svakog čovjeka koji se odluči na radikalnan zaokret.

Ludost

“Luđacima je grijeh šala, a Božja milost je s poštenima.”
(Izreke 14:9)

Nakon što navodi cijeli niz prokletstava kao posljedicu neposluha i napuštanja Boga (prokletstvo na svakom mjestu i u svakom trenutku, uništenje imovine, zabuna, kletva, neuspjeh u svim djelatnostima, poraz, neizlječive i dugotrajne bolesti, izrabljivanje i pljačka, propast braka, gubitak djece i opća nemoć da se stanje popravi), Pismo daje zaključnu prognozu: *“Ludovat ćeš od prizora što će ih gledati tvoje oči.”* (Ponovljeni zakon 28:34)

Opća enciklopedija ovako definira ludost: “Duševne bolesti ili psihoze promjene su u duševnom životu čovjeka. Dijele se u tri velike skupine: 1. duševne bolesti na bazi organskog oštećenja, uglavnom mozga (progresivna paraliza, senilna demencija, delirium tremens); 2. endogene psihoze, shizofrenija, manično - depresivna psihoza); 3. abnormalne psihičke konstitucije i reakcije (psihopatije, neuroze, reaktivne depresije). U skupini endogenih psihoza znatnu ulogu igra nasljednost. Glavni simptomi: promjene u vanjskom ponašanju (mimika, držanje, gestikulacija), promjene motorike (sniženje ili povišenje), poremećaji svijesti, orijentacije i pažnje, promjene u afektivnoj sferi i raspoloženju, poremećaji opažanja (halucinacije), poremećaji mišljenja (bolesne misli, bijeg misli), poremećaji shvaćanja, poremećaji ličnosti (depersonalizacija, transformacija ličnosti, rascjep ličnosti).”

Prokletstvo ludosti može imati i nasljednu crtu (endogene psihoze). To objašnjava zašto potomci nasljeđuju sklonost duševnim bolestima od svojih bližih ili daljnjih predaka. Demoni su duhovna bića koja se prebacuju s generacije na generaciju ljudi koji su krvni srodnici. To otkriće bi svakako trebalo utjecati na današnje roditelje da svoje živote usklade s učenjem Božje riječi kako bi njihova djeca i potomci naslijedili blagoslove, a ne prokletstva. Nitko od nas nije izuzet od te odgovornosti. Djeca su u svakom slučaju slika duhovnog ponašanja svojih roditelja.

Isusova zemaljska služba i djelovanje Njegovih sljedbenika zabilježeno u evanđeljima i Knjizi Djela dokazuju izravnu upletenost demonskih sila u sve vrste duševnih i neuroloških bolesti. Neposlušnost prema učenju Božje riječi široko otvara vrata demonskim silama, tako da one imaju legalan pristup i mogućnost djelovanja u ljudskom životu. To je vrlo važno znati

zato što u vezi tog pitanja ne smijemo gajiti nikakve iluzije. Čovjek može služiti samo jednom gospodaru (Matej 6:24). Ljudski komentar "Ovaj čovjek je poludio od straha!" jest teološki točan. Nismo li u ispravnom odnosu s Bogom onda ono što vidimo u nama izaziva stanja užasa i straha. Življenjem utemeljenim na učenju Božje riječi i u vodstvu Svetog Duha onemogućujemo neprijatelja u zarobljavanju i nadziranju našeg uma.

Ropstvo

*"Vi, naime, niste primili DUH ROPSTVA
da ponovo budete u STRAHU, već ste primili duha posinjenja
kojim vičemo: 'Abba - Oče!'"
(Rimljanima 8:15)*

Ropstvo je četvrto spomenuto stanje prokletstva izazvano nepoštivanjem Saveza s Bogom: "U Egipat će te natrag na galijama odvesti Jahve, putem za koji sam ti rekao da ga više ne smiješ vidjeti. Ondje ćete se vi sami prodavati svojim neprijateljima za robove i ropkinje, ali neće biti kupca." (Ponovljeni zakon 28:68) Egipatska zemlja simbolizira sotonino duhovno područje u kojem on ima pravo vladati životima ljudi koji nisu podređeni Kristovom autoritetu, tj. ne poštuju ugovorne obveze Saveza. Povratak u Egipat u duhovnom kontekstu znači ponovno podvrgavanje autoritetu tame i robovanje zlu. Bog je čudesno izbavio Izraelce iz egipatskog ropstva i upozorio ih da moraju ozbiljno shvatiti narav Saveza koji će s Njim sklopiti.

*PRIPADNOST BOŽJEM NARODU NIJE JAMSTVO
NJEGOVE BEZUVJETNE ZAŠTITE I NAKLONOSTI. OBOJE JE UVJETOVANO
SLUŠANJEM KRISTOVE RIJEČI I VJERNOŠĆU ODREDBAMA NOVOG SAVEZA.*

Vrijede li iste odredbe i za vjernike Novog saveza? Pavao upozorava Galaćane: "Za tu slobodu Krist nas je oslobodio. Prema tome, budite nepokolebljivi i ne dopustite da vas ponovo upregnu u jaram ropstva." (5:1) Izraz "... ponovno ..." podsjeća nas na stari, grešan život, vrijeme kad smo bili sotonini robovi, nemoćni da se odupremo autoritetu tame. Što je obilježavalo naš stari život? Od čega nas je Krist oslobodio? Odvojeni od Božjeg kraljevstva bili smo u krivom duhu. Pavao ističe "da nismo primili DUH ROPSTVA da ponovno budemo u STRAHU". (Rimljanima 8:15)

Ovdje vidimo važno otkrivenje, a to je da Pavao ropstvo naziva duhom. To svakako trebamo imati na umu kad primamo otkrivenje o ovom predmetu. Bog nam ne daje duhove ropstva i straha. Oba duha poslani su od sotone kako bi zagospodarili ljudskim životima.

*DUHOVI ROPSTVA I STRAHA DJELUJU ZAJEDNIČKI
NA UZROČNO - POSLJEDIČNOJ OSNOVI. DUH ROPSTVA PODLAŽE
LJUDE UTJECAJU DUHA STRAHA, A VRIJEDI I OBRATNO.*

Ponekad je bez izravnog otkrivenja Svetog Duha nemoguće odrediti koji duh je izvršio prvotni utjecaj na čovjeka. Ljudi koji robuju drogama isprva možda nisu zarobljeni duhom straha ili barem toga nisu svjesni. Kako vrijeme odmiče ropstvu se pridružuje strah i onda duhovi zajednički uništavaju ljudski život. S druge strane, netko je prvotno zarobljen strahom. Pokušavajući nadvladati strah, upada u ropstvo. Mnogi završe u vračarstvu samo zato što su izlaz iz stanja straha i nesigurnosti pokušali pronaći u lažnim religijama i raznim okultnim djelovanjima. To je opasna obmana. Oslobođenje možemo pronaći isključivo u Gospodinu Isusu Kristu.

Treće poglavlje

UČINCI STRAHA KAO POSLJEDICA POPUŠTANJA NJEGOVOM UTJECAJU

Zamka

*“STRAH čovjeku postavlja zamku,
a tko se uzda u Jahvu nalazi okrilje.”
(Izreke 29:25)*

U lovu na životinje lovci se koriste starom, učinkovitim i provjerenom tehnikom. Podizanjem buke plaše ih i smišljeno tjeraju prema unaprijed pripremljenoj zamci. U duhovnom sustavu također postoje lovci i lovine. Zamka je mjesto potpune bespomoćnosti. Važno je vidjeti uzroke koji dovode do određenih nepovoljnih okolnosti. Sotonin pristup ljudskom životu nije nužno uvjetovan isključivo grijehom. Pobožni i sveti ljudi također mogu biti izloženi nemilosrdnim udarima demonskih sila. Ukoliko im grijeh nije otvorio vrata, što onda jest?

Pogledajmo Jobov primjer. Koliko je povjerenje uživao u Božjim očima svjedoči činjenica da ga je pohvalio *“kao čovjeka koji je neporočan, pravedan, boji se Boga i kloni zla”*. (Job 1:8) Sotona to nije opovrgnuo, ali je zato Jobovu pobožnost opisao kao motiviranu interesom, tj. brojnim materijalnim blagoslovima koji su bili izliveni na njegov život (9,10). U daljnjem razvoju događaja vidimo da je sotona uništio Jobovo imanje, stoku i ono najgore, njegovu djecu. Tragediji ni tu nije bio kraj, iako je smrt djece bila sigurno najbolnija kušnja. Sotona ga je na kraju udario *“zlim prištom od tabana do tjemena”*. (2:7)

Površno gledano Jobove kušnje i nevolje izgledaju kao posljedica dogovora između Boga i sotone. Možda se pitamo: “Što je uopće Job mogao učiniti kako bi se zaštitio? Nikako nije mogao nadzirati događaje!” Međutim, Jobova jadikovka otkriva nam ovu vrlo važnu potankost: *“Ostvaruje se moje STRAHOVANJE, snalazi me, evo, čega god sam se BOJAO.”* (3:25) Iako je bio duboko pobožan i neporočan čovjek, Joba je do određene razine nadzirao

duh straha. Zanimljivo, strah je ušao u njegov život kroz plemenite roditeljske osjećaje spram djece. To samo pokazuje da i stvari koje imaju pozitivan predznak moraju biti pod utjecajem Božjeg Duha. U prvom poglavlju možemo vidjeti da je prinosiso žrtve za svoje sinove, onako za svaki slučaj: *“Tko zna nisu li mi sinovi sagriješili i u srcu hulili Boga!”* (5) Njegova briga za duhovno stanje sinova bila je razumljiva i opravdana. Međutim, nevolja je bila u tome što je uglavnom bila motivirana strahom, a ne vjerom. Žrtva je bila iste takve naravi. Strah čovjeku postavlja zamku! Jobove nevolje nisu bila posljedica Božjeg i sotoninog dogovora da ga stave na kušnju. Snašlo ga je ono čega se bojao. Zato se u vjeri moramo oduprijeti strahu i ne dopustiti mu da nas otjera prema unaprijed pripremljenoj zamci.

Bježanje

“On se UPLAŠIO, ustao i otišao da bi spasio život.”
(1. Kraljevima 19:3)

Prorok Ilija zasigurno spada u red Božjih slugu koji su primili odličje Božjeg kraljevstva za hrabrost i zasluge u duhovnom ratu. Okolnosti za vrijeme njegove službe bile su izrazito nepovoljne. Kralj Ahab nije služio Bogu i činio je veće zlo od svojih prethodnika. Stupio je u bračni savez s Izebelom, kćeri sidonskog kralja Etbaala. Ona je Izrael uvukla u duhovni blud s lažnim bogom svoje poganske religije. Na Božji odgovor nije trebalo dugo čekati. Ilija je neustrašivo stao pred kralja Ahaba i poručio mu *“da pred njim na gori Karmel skupi cijeli Izrael i četiri stotine pedeset Baalovih proroka koji jedu za Izebelinim stolom”*. (1. Kraljevima 18:19) Nakon što je odredio pravila igre, Ilija je prvenstvo dokazivanja služenja pravom Bogu prepustio Baalovim prorocima. Oni su zazivali njegovo ime, skakali, prigibali koljena, vikali, parali se noževima i kopljima dok ih nije oblila krv, padali u bunilo i bjesnili. Unatoč svom uloženom trudu ništa od toga *“nije dalo nikakav glas ni odgovor, niti znak da ih netko sluša”*. (29)

Potpuno poniženje doživjeli su kad je Ilija zazvao ime svog Boga. Djelovanje Njegove sile bilo je tako dojmljivo da se prisutni narod uplašio, pao na koljena i priznao: *“Jahve je Bog! Jahve je Bog!”* (39) Djelovanje Božje sile kroz Ilijinu vjeru nije se zaustavilo na tome. Odveo je Baalove proroke do potoka Kišon i tamo ih pogubio. Potom se obratio kralju Ahabu i poručio mu da se

vrijeme suše u Izraelu bliži kraju. Kao što je proročki zatvorio nebo (1. Kraljevima 17:1), tako ga je proročki i otvorio nakon tri godine i šest mjeseci (18:41; Jakov 5:17,18).

Čitajući o Ilijinim veličanstvenim djelima vjere jedino što možemo zaključiti jest ovo: "Prorok je bio duhovni komandos u Božjoj vojsci onog vremena." Kako se onda takav junak uopće mogao pronaći u odlomku koje opisuje bježanje kao posljedicu djelovanja duha straha? Nažalost, vidimo da je Ilija iz stanja beskompromisne, borbene i pobjedničke vjere pao u stanje straha i bezglavo počeo bježati pred demonskim silama. Kralj Ahab ispričao je ženi Izebeli o događajima na brdu Karmel, a iz njenog zlog srca progovorili su bijesni i poniženi demoni koji su Iliji poslali ovu nedvosmislenu poruku: "*Neka mi bogovi učine sva zla i neka nadodaju, ako sutra u ovo doba ne učinim s tvojim životom kao što si ti učinio sa životom svakoga od njih!*" (19:2)

Pogledajmo kakav je bio učinak ovih riječi na Iliju: "*On se UPLAŠIO, ustao i otišao da bi spasio život.*" (3) Kakav nevjerojatan i neočekivan obrat! Izebela je zaprijetila Iliji istim onim bogovima koje je naočigled prisutnog naroda vjerom ponizio i pobijedio na brdu Karmel. Bio je to naizgled besmislen postupak. Na brdu Karmel vidjela se njihova nemoć spram živog Boga. Dogodila se samo jedna, ali za cijeli slučaj ključna promjena. Božji čovjek se promijenio. U Duhu vjere bio je neustrašiv junak Božjeg kraljevstva i pobjeđivao je. Međutim, nakon što je je strah ušao u njega počeo je bježati i skrivati se.

Uništenje borbenosti

"Bij plemenitu bitku vjere, postigni vječni život u koji si pozvan i za koji si dao lijepo priznanje pred mnogim svjedocima!"
(1. Timoteju 6:12)

Vjera je borbeno duhovna sila Božjeg kraljevstva. Nije dovoljno reći "Spašen sam milošću po vjeri! Rođen sam od vode i Duha. Primio sam vječni život!" Moramo vidjeti značajnu razliku između nije točno i nije dovoljno. Sve gore navedeno je točno, ali nije potpuno. Nažalost, kompromisna crkvena teologija ljudima uglavnom nudi onaj dio istine koji naglasak stavlja na ono što je Bog učinio za nas u Kristu, a najčešće namjerno propušta onaj dio koji govori o našim obvezama u Njegovom kraljevstvu.

Ivan u prvoj poslanici kaže: “A ovo je to svjedočanstvo: Bog nam je dao vječni život, i taj je život u njegovom Sinu.” (5:11) Ljudi koji žive oslanjajući se samo na jedan aspekt istine Božje riječi svjesno ili nesvjesno propuštaju uočiti i nužnost toga “da moraju biti plemenitu bitku vjere kako bi postigli vječni život u koji su pozvani”. Kršćani moraju poznavati učenje Božje riječi, ali ne samo zato da bi upoznali Njegovu volju. Netko do u tančine može poznavati cjelokupno učenje, iako iskustveno nemati ništa. Pogledajmo što Pavao kaže Timoteju u istoj (prvoj) poslanici: “Ovu ti zapovijed stavljam na srce, sine Timoteju, suglasno prijašnjim proročanstvima koja se odnose na tebe: Bij, ojačan njima, plemenit boj!” (1:18)

Pavao nam daje dva važna otkrivenja na koja trebamo obratiti pozornost. Prvo, vidimo da se proročanstva odnose na nas. Nije rijetkost da se ljudi ponašaju kao da se poziv na boj vjere ne odnosi na njih. Mi svako obećanje u Kristu moramo prisvojiti na osobnoj razini. U tom kontekstu, ono što pročitamo u Pismu Bog govori nama, a ne nekom drugom. Drugo, proročanstva za nove ljude u Kristu trebala bi nas duhovno ojačati kako bismo bili sposobni za vođenje boja vjere. Zato je za vjernike izuzetno važno da upoznaju i prisvoje svako pojedino.

*SVAKI PUT KAD PROČITAMO: “BOG JE S NAMA I ZA NAS!”
TO BI NAS TREBALO OJAČATI U DUHU KAKO BISMO
POČELI DJELOVATI KAO DA STVARNO, A NE SAMO DEKLARATIVNO,
VJERUJEMO DA JE BOG S NAMA I ZA NAS.*

Šaul i cijeli Izrael bili su deklarativni vjernici u trenucima kad ih je izazivao filistejski div Golijat. Pismo kaže: “Kad je Šaul i sav Izrael čuo što je rekao Filistejac, OBUZEO IH JE STRAH I DRHTAJ.” (1. Samuelova 17:11) Jesu li Šaul i njegova vojska bili pripadnici Božjeg naroda koji poznaje Njegova slavna obećanja? Svakako da jesu. Međutim, to što su poznavali Pismo i svako obećanje nije im pomoglo u trenutku kad su trebali krenuti u boj vjere. Duh straha im je uništio borbenost i onespособio ih za daljnje napredovanje. David je dokazao što može učiniti čovjek koji poznaje Božja obećanja i ojačan njima bježeći od boja vjere. Vjerom u silu Isusovog imena hrabro se sukobio s Golijatom i odnio veličanstvenu pobjedu koja je proslavila Boga i donijela preokret na bojnopolju.

Prekid hoda vjere

*“Ali se UPLAŠIO kad je vidio snagu vjetra,
te je počeo tonuti i vikati: ‘Spašavaj, Gospodine!’”
(Matej 14:30)*

Vratimo se na već spomenut slučaj iz Matejevog evanđelja. U odlomku 'Osjetilni provodnici' vidjeli smo kako je duh straha ušao kroz osjetilo vida u Petrov način razmišljanja. Pogledajmo sad slučaj iz drugog kuta. Iako je bio poprilično nagao, brzoplet, a ponekad i nepromišljen čovjek, Petar je bez ikakve dvojbe bio učenik koji je najbrže djelovao u skoro svakom zabilježenom biblijskom izvještaju. Ostali učenici nisu se još niti stigli pribitati nakon što im je Isus rekao: *“BUDITE ODVAŽNI! Ja sam, NEMOJTE SE BOJATI!”* (14:27), a Petar je već istrčao s ovom izjavom: *“Gospodine, ako si ti, naredi mi da dođem k tebi po vodi.”* (28) Petrova namjera nije bila istaknuti se i nametnuti na račun drugih učenika. Jednostavno, on je pripadao skupini ljudi koja se brzo pokreće u smjeru koji im pokazuje Božja riječ. Razumio je da im Isus drži važnu lekciju vjere i zato nije htio ostati učenik u klupi koji samo sluša Učiteljevo predavanje.

Vidio je Isusa kako stoji na vodi i razgovara s njima. Nakon kraćeg razmišljanja došao je do ispravnog zaključka: *“To je pouka današnjeg predavanja. Ukoliko On može stajati na vodi, onda možemo i mi!”* Ono što je čvrsto vjerovao u srcu, Petar je i rekao: *“Gospodine, ako si ti, naredi mi da dođem k tebi po vodi!”* (28) On je imao htijenje biti djelotvoran vjernik. Tražio je od Isusa živu riječ i jamstvo koje će ga ohrabriti u vjerskom djelovanju. Upravo je to i dobio. Isus mu je progovorio: *“Dođi!”* (29) Ova riječ nije bila samo poziv, nego i jamstvo. Isus mu je zapravo poručio ovo: *“Dođi Petre! Ti to možeš! Hodaj vjerom po vodenoj površini kao i ja!”* U nastavku stiha vidimo *“da se Petar spustio s lađice i pošao po vodi da dođe k Isusu”*.

*UČENIK NIJE BIO SAMO PROMATRAČ,
NEGO I SUDIONIK ISUSOVOG DJELOVANJA.*

Ostala jedanaestorica učenika bili su tzv. “igrači na sigurno”. Oni su ovako razmišljali: *“Neka Petar ide prvi! Prođe li on dobro i mi ćemo krenuti!”* Nažalost, iako je uspješno krenuo i napravio nekoliko koraka, Petrov hod po vodi završio je neslavnim kupanjem u uzburkanom moru. Zašto? Zar je nakon deset koraka vjere u Božju riječ morao doći jedanaesti koji

završava potonućem? Ne, nikako! Jedanaesti korak mogao je biti uspješan kao i prethodnih deset. Ništa se po pitanju Božje volje nije promijenilo. Isusov poziv "Dođi!" i dalje je vrijedio za Petra. Kao što ga je Božja sila držala iznad vodene površine prethodnih deset koraka, mogla je i na jedanaestom, dvanaestom ili bilo kojem kasnijem koraku.

Dogodila se samo jedna, ujedno i ključna promjena koja je donijela prevagu u ovom događaju: "*Ali se UPLAŠIO kad je vidio snagu vjetra, te je počeo tonuti i vikati: 'Spašavaj, Gospodine!'*" (30) Uzburkano more i vjetar koji je puhao nisu mogli oboriti učenika koji je hodao vjerom u Božju riječ. Ipak, duh straha je uspio u tome. Bez obzira na to, Isus nije učenika ostavio na cjedilu. Pružio mu je ruku i izvukao ga iz uzburkanog mora. Potom mu je postavio pitanje koje nam otkriva temeljni uzrok potonuća: "*Malovjerni, zašto si posumnjao?*" (31)

Gubitak odlučnosti

*"Kunem se i čvrsto odlučujem,
i riječ ću održati: slijedit ću tvoje pravedne odluke."
(Psalam 119:106)*

Pavao kaže "*da će pravednik živjeti od vjere*". (Rimljanima 1:17) Nikad ne možemo preneglasiti važnost vjere u Božjem kraljevstvu. Vjerom počinje naš odnos s Kristom, vjerom ga slijedimo i živimo za Njega. Ona određuje kakvoću našeg života i razinu primanja i korištenja duhovnih vrijednosti. Kršćani žive ono što vjeruju. Ni manje ni više od toga. Isus kaže: "*Neka vam bude prema vašoj vjeri!*" (Matej 9:29) Grčka riječ *kata* koja je prevedena kao *neka vam bude znači* u skladu sa, kao posljedica čega, na temelju čega, upravo kao, na isti način.

Čovjek je stvoren kao duhovno biće. Zato mu je ponuđen izbor duhovnog sustava kojem će se prikloniti i služiti. Isus kaže "*da nitko ne može služiti dvojici gospodara, jer ili će jednoga mrziti, a drugoga ljubiti, ili će uz jednoga pristajati, a drugoga prezirati*". (Matej 6:24) U duhovnom svijetu postoje ova dva kraljevstva: Kristovo i sotonino. Prema Isusovim riječima, čovjek može služiti samo jednom. Što presuđuje? Odluke koje donosimo. Prvu veliku donosimo onog trenutka kad prihvaćamo Isusa Krista kao Spasitelja i Gospodina. Novo rođenje uvodi nas u Božje kraljevstvo. Ispunjeni Duhom vjere u stanju smo izvršavati

Božju volju. Dakako, to što smo postali vjernici ne znači da smo izgubili slobodnu volju ili da nemamo mogućnost izbora. Upravo suprotno. U svjetlu istine Božje riječi stvari vidimo upravo onakve kakve jesu i slobodni smo odabrati. Podrazumijeva se da to znači i preuzimanje odgovornosti za donijete odluke.

Pavao podsjeća kršćane: *“Da, nekad ste bili tama, ali sada ste svjetlo u Gospodinu. Živite kao djeca svjetla; plod se svjetla, naime, sastoji u svakoj vrsti dobrote, pravednosti i istine!”* (Efežanima 5:8,9) Kao što vidimo, Pavao daje poticaj na život u svjetlu, a u desetom stihu otkrivamo sredstvo kojim to postižemo: *“Odlučujte se za ono što je Gospodinu milo!”* Mi moramo prvo poznavati Božju volju da bismo donijeli ispravne odluke. Tu dolazimo do točke sukoba sa zlim duhovnim silama koje nas žele spriječiti da budemo odlučni u izvršenju Božje volje. Ukoliko se moramo odlučiti za ono što je Gospodinu ugodno, onda to znači da postoji i druga mogućnost, ona koja mu nije ugodna i protivna je Njegovoj volji.

*DUH STRAHA RADI UPRAVO NA TOME DA VJERNICI
IZGUBE ODLUČNOST ZA IZVRŠENJE BOŽJE VOLJE,
KAKO BI U KLJUČNOM TRENUTKU DONIJELI KRIVU ODLUKU.*

Pogledajmo neke primjere. Abraham je bio čovjek velike vjere. Bog je s njim sklopio Savez koji je imao izuzetnu duhovnu važnost i za buduće generacije vjernika. Pavao podsjeća kršćane Novog saveza da su Abrahamovo potomstvo (Rimljanima 4:16) i poziva ih da idu njegovim stopama vjere (Rimljanima 4:12). Nakon što je napustio očinski dom, Abraham se nastanio između Betela na zapadu i Aja na istoku (Postanak 12:8). U tom kraju zavlada je velika glad i Abraham je bio prisiljen otići u Egipat kako bi mogao prehraniti obitelj. Usporedno je počeo žurno razmišljati o mogućnostima razvoja događaja u novoj zemlji.

Kao što uvijek biva u takvim trenucima, duh straha se poput zmije omota oko čovjeka i ubrizgava u njegov um crne misli i prognoze. Saraja je bila lijepa žena i Abraham je pod utjecajem straha donio ovu odluku: *“Kad je bio na ulazu u Egipat, rekao je svojoj ženi Saraji: ‘Znam da si lijepa žena. Kad te Egipćani vide reći će: To je njegova žena, i mene će ubiti, a tebe ostaviti na životu. Nego, reci da si mi sestra, tako da i meni bude dobro zbog tebe i da, iz obzira prema tebi, poštede moj život.’”* (11-13) Nevjerojatno kako je čovjek velike vjere podlegao utjecaju duha straha do te mjere da je čak i svoju ženu naveo na grijeh laganja. Na trenutak je zaboravio Božju vjernost koja ga je pratila nakon

što je napustio očev dom. I onda je krenuo na put u nepoznato, prepun neizvjesnosti, opasnosti i skrivenih zamki. U tom periodu bio je čvrst u vjeri i nije dopustio strahu da ga prevari. Abraham nije počinio grijeh zato što je svjesno odlučio biti neposlušan Bogu. U ključnom trenutku izgubio je odlučnost da vjeruje u Božju zaštitu u Egiptu i laganje mu se učinilo kao jedina mogućnost opstanka u neprijateljskom okružju. Nakon što ga je pogodio Božji sud, Faraon je otkrio Sarino porijeklo i brže - bolje je vratio natrag Abrahamu.

Petar je drugi primjer čovjeka vjere koji je pod utjecajem straha izgubio odlučnost. Isus je učenicima na Maslinskoj gori najavio da će se svi pokolebati zbog njega nakon što bude uhićen i predan u ruke grešnicima. Takav razvoj događaja najavio je prorok Zaharija (13:7). Petar je i u ovom slučaju prvi i jedini od učenika odvažno progovorio: *“Ako se doista i svi pokolebaju zbog tebe, ja se neću nikada pokolebati.”* (Matej 26:33) On je to stvarno i mislio. Nisu to bile prazne riječi čovjeka koji se želi dokazati. Međutim, Petar u tom turbulentnom periodu još nije potpuno savladao lekciju vjere ovim s radnim naslovom: 'Kako se oduprijeti strahu i pobijediti ga'.

Nedugo nakon Isusovog uhićenja u getsemanskom vrtu dobio je priliku provjeriti svoju odlučnost da ga slijedi po bilo kojoj cijeni. U dvorištu kuće velikog svećenika očekivao je rasplet ispitivanja koje su provodili Kaifa (veliki svećenik), književnici i starješine. Iznenada se suočio s mnogobrojnim ljudima koji su ga počeli prepoznavati kao Isusovog učenika. Prvo ga je prepoznala sluškinja, zatim druga i na kraju skoro svi prisutni u dvorištu. Njegova najava da se nikad neće pokolebati nije se održala na ispitu. Duh straha razbio je Petrovu odlučnost u ključnom trenutku. Umjesto da je pred prisutnim ljudima odvažno priznao pripadnost Kristu, na njegova usta izašle su ove riječi: *“Ne znam tog čovjeka.”* (Matej 26:74) Pijetao je tri puta zapjevao, upravo kao što mu je Isus najavio. To je za njega bilo gorko iskustvo. Vremenom je naučio lekciju vjere i postao nepokolebljiv kršćanin.

Zarazno širenje

*“Tada je cijela zajednica zagrajala i počela vikati.
I te je noći narod plakao.”
(Brojevi 14:1)*

Duhovne sile oba predznaka imaju veliku moć utjecaja na pojedinca ili skupinu ljudi. Isusova zemaljska služba pokazuje nam kako djelovanje Svetog Duha kroz čudesa i ozdravljenja može utjecati na velike skupine ljudi. Biblija kaže *“da vjera dolazi od propovijedanja Kristove riječi”*. (Rimljanima 10:17) Grčka riječ *akouo* koja je prevedena kao propovijedanje znači biti bučan, dati u javnost, propovijedati. Duh vjere dolazi na ljude i privlači ih k Spasitelju kad čuju živu Božju riječ ili vide djelovanje Božje sile kroz ozdravljenja, čudesa i znakove. U Lukinom evanđelju vidimo izvještaj o čudesnom ozdravljenju gubavca. Događaj je imao takav duhovni utjecaj *“da se glas o njemu sve više pronosio, i veliko mnoštvo naroda slijegalo se da ga čuje i liječi od svojih bolesti”*. (5:15) Mnogi od ljudi nisu bili fizički prisutni na mjestima gdje je Isus hodao, propovijedao, ozdravljao bolesnike ili izgonio zle duhove, ali čuli su *“glas koji se o njemu sve više pronosio”*.

U Knjizi Djela vidimo izvještaje o djelovanju Isusovih sljedbenika. Primjetno je da se Duh vjere u nekim slučajevima strelovito širio na velike skupine ljudi, gradove, čak i regije. U devetom poglavlju opisana su dva slučaja u kojima je sudjelovao Petar. Apostol je obilazeći crkve posjetio i vjernike u Lidi. Tamo je živio Eneja, bolesnik koji je osam godina nepomično ležao u krevetu. Vjerom u uskrslog Krista, Petar je izgovorio ove riječi: *“Eneja, ozdravlja te Isus Krist. Ustani i prostri sam sebi!”* (34) Djelovanje Božje sile bilo je tako veličanstveno *“da je odmah ustao”*. Nije trebalo proteći puno vremena i regijom je kao grom odjeknulo svjedočanstvo onog što se dogodilo. Ljudi su vjerojatno usmenom predajom proširili vijest, a sigurno su se mnogi i osobno došli uvjeriti. U trideset petom stihu čitamo da su se svi žitelji Lide i Saronske ravnice obratili Gospodinu nakon što su vidjeli ozdravljenog.

Drugi slučaj dogodio se u Jopi. Budući je Lida blizu tog grada učenici su poslali dvojicu po Petra s molbom da ih hitno posjeti. Učenica imenom Tabita je iznenada oboljela i umrla. Petar je ušao u sobu gdje je ležalo njezino mrtvo tijelo i rekao: *“Tabita, ustani!”* (40) Ona je otvorila oči, pogledala Petra i sjela. U nastavku vidimo *“da se vijest o tom raširila po cijeloj Jopi te su*

mnogi prigrlili vjeru u Gospodina". (9:42) Kao i ono prethodno, tako je i ovo svjedočanstvo snažno utjecalo na cijelu regiju.

Zle duhovne sile koriste istu tehnologiju za širenje svog utjecaja. Duh straha može djelovati bez osjetilnog provodnika, ali to je ipak rjeđi slučaj. Kao što Duh vjere nastanjuje srca vjernika i kroz njihova usta širi vjeru i lančano je prenosi na ljude, jednako i duh straha može nastaniti srca nevjernika i kroz njihova usta razorno djelovati na ljude koji padnu pod njegov opasan utjecaj. Isti princip, različit učinak! Koliko je ta opasnost stvarna svjedoči činjenica da duh straha može preuzeti čak i pripadnike Božjeg naroda koji su kolebljivi i nestalni u hodu sa živim Bogom.

Dvanaestorica uhoda vratila su se iz izviđanja obećane zemlje. Važno je naglasiti da su uhode bili predsjednici dvanaest Izraelskih plemena. To je bio odgovoran položaj autoriteta. Pogledajmo što su desetorica od njih prenijeli narodu: *"Ne možemo ići na onaj narod, jer je jači od nas."* (Brojevi 13:31) U sljedećem stihu vidimo da su počeli ozloglašavati Izraelcima zemlju koju su izviđali i plašiti ih vidljivim okolnostima (ljudi krupnog stasa, divovi itd.) Narod koji je ionako bio sumnjičav i prevrtljiv ovako je primio njihove riječi: *"Tada je cijela zajednica zagrajala i počela vikati. I te je noći narod plakao."* (14:1) Duh straha zarazio je cijeli narod, naveo ga na mrmljanje i trajno izbacio iz Božje volje kroz samo nekoliko izgovorenih riječi.

U dvadeset prvom poglavlju Knjige Djela opisana je masovna histerija koja je nastala među Židovima u Jeruzalemu. Vidjevši Pavla u hramu, azijski Židovi počeli su nekontrolirano vikati i optuživati apostola da propovijeda protiv njihovog naroda, Zakona i hrama. Cijeli grad se u samo nekoliko trenutaka uskomešao i nastala je opća strka. Narod je htio ubiti Pavla, a to je spriječeno intervencijom zapovjednika čete. On je pokušao doznati razlog izbijanja nemira, ali to nije uspio: *"Iz naroda su jedni vikali jedno, a drugi drugo."* (34)

Sličan slučaj dogodio se u Efezu. Pavao je bio optužen za osporavanje božanstva efeške Artemide. Prisutan narod je pod utjecajem religioznih demona s tog područja dva sata vikao: *"Velika je efeška Artemida!"* (Djela 19:34) U kazalištu gdje se narod skupio vidimo *"da su jedni vikali jedno, drugi drugo, a skupljeni su bili zbunjeni, a većina ih nije znala ni zašto su se skupili"*. (32) Neslućeni su razmjeri demonske manipulacije nad ljudima i izazivanja kaosa. Nije potrebno puno da bi se mase zavele i pokrenule poput neobuzdanog krda.

Četvrto poglavlje

VRSTE STRAHA

Strah od religiozne većine

*“Njegovi roditelji su tako odgovorili jer su se BOJALI Židova, budući da su Židovi već bili odlučili da se ima izopćiti iz sinagoge svaki koji bi Isusa priznao Mesijom.”
(Ivan 19:22)*

Od kako je ljudski rod pao u grijeh i izgubio Božju slavu na Zemlji je bivalo sve teže živjeti pravednim i pobožnim životom. Pravednici su postali prezrena, proganjana, ismijavana i neshvaćena manjina, a nepravednici nametljiva većina koja je odbacila Božje duhovne standarde i prepustila se požudi. Život u takvom nezdravom okruženju donosi pritisak koji za neke ljude može postati neizdrživ i zato ulaze u kompromis kako bi izbjegli progon i neslaganje bezbožne većine.

Noa je primjer čovjeka koji je odolijevao pritisku bezbožnosti i izopačenosti vremena u kojem je živio. Biblija kaže *“da je Noa bio pravedan i neporočan čovjek u svom vremenu koji je hodao s Bogom”*. (Postanak 6:9) Imao je blizak odnos s Bogom i On mu je povjeravao svoje namjere. Kad je izopačenost prešla granicu Božjeg strpljenja odlučio je uništiti Zemlju potopom. Upozorio je Nou i rekao mu da sagradi korablj u koju će se skloniti zajedno s obitelji. Noa je uistinu morao imati vjeru za ispunjenje takvog naloga. Bog je najavio potop, iako do tad nije zabilježeno da je pala kiša. Možemo samo zamisliti kakva je podrugivanja trpio od suvremenika. Za razliku od njih, on je u vrijeme potopa bio spašen zajedno s obitelji i životinjskim vrstama koje je sklonio u korablj u.

U Ivanovom evanđelju vidimo slučaj slijepog čovjeka. Isus mu je vratio vid pomalo čudnom, ali zato izuzetno učinkovitom tehnikom. Pljunuo je na zemlju i pljuvačkom načinio blato. Zatim je tom smjesom slijepcu namazao oči i rekao mu da se otide umiti na ribnjak Siloe. Slijepac je vjerom izvršio Isusovu uputu i progledao. Farizeji su kao i obično odmah počeli osporavati

Isusovo djelo i spočitavati mu ne svetkovanje subote. Išli su tako daleko da su odbili povjerovati da je čovjek uopće bio slijep od rođenja. Pozvali su čak i njegove roditelje. Tražili su potvrdu da izliječen čovjek nije njihov sin.

Nevolje su nastale kad su roditelji pred religioznim ljudima trebali dati slavu Gospodinu za čudo ozdravljenja: *“A kako sad može vidjeti, to ne znamo. Ne znamo ni tko mu je otvorio oči. Njega pitajte! Odrastao je, on će vam reći o sebi!”* (9:21) Dakako, roditelji su jako dobro znali tko im je ozdravio sina, a ovo ih je spriječilo da to priznaju: *“Njegovi roditelji su tako odgovorili jer su se BOJALI Židova, budući da su Židovi već bili odlučili da se ima izopćiti iz sinagoge svaki koji bi Isusa priznao Mesijom.”* (22) Duh straha djelovao je kroz religioznu većinu i roditelji su podlegli utjecaju. Bojali su se što će ljudi reći, umjesto da Bogu daju slavu. Vidimo da im je više bilo stalo do članstva u sinagogi. Gubitak pripadnosti većinskom sustavu bila je previsoka cijena koju u tom trenutku nisu bili spremni platiti.

Kralj Šaul počinio je dvije pogreške koje su ga koštale Božje naklonosti. U oba slučaja popustio je zahtjevima naroda kojem je služio. Vidjet ćemo da je duh straha odigrao ključnu ulogu u padu izraelskog kralja. Prvi slučaj zbio se u Gilgalu. Jonatan je izazvao Filistejce tako što im je srušio idol koji je stajao u Gibeji. To ih je jako naljutilo i odlučili su se osvetiti. Počeli su skupljati vojsku i pripremati se za rat protiv Izraelaca. Narod se počeo skupljati oko Šaula. Prorok Samuel dao mu je vrlo jasne upute glede predstojeće bitke s Filistejcima. Ništa nije bilo prepušteno slučaju ili nesavršenoj ljudskoj procjeni. Izričito mu je naglasio da mora čekati sedam dana na njegov dolazak i mirovati. Šaul nije htio namjerno odbaciti Božju zapovijed koju mu je dao prorok.

Za nastavak priče važno je vidjeti duhovno stanje naroda koji ga je okruživao: *“... sav je narod oko njega DRHTAO OD STRAHA.”* (1. Samuelova 13:7) Ovo je važno uočiti kako bi razumjeli okolnosti koje su pridonijele Šaulovoj pogrešci. Do sedmog dana on je još kako - tako uspijevao umirivati narod. Približavanjem isteka vremenskog roka i Šaul je postajao sve napetiji. Presudni trenutak nastupio je *“kad se narod počeo razilaziti od Šaula”*. (8) To ga nije smjelo pokolebati. Trebao je reći: *“Neka svi otiđu, ali ja ću čekati na Boga. On nas neće ostaviti na cjedilu.”* Vjernost Bogu trebala mu je biti važnija od trenutne podrške naroda. Nažalost, popustio je pritisku duha straha koji je djelovao kroz narod. Počeo je prinašati žrtvu paljenicu u strahu od napada filistejske vojske. Smatrao je da će tako ublažiti Božji gnjev i pridobiti Njegovu naklonost. Neposredno nakon

prinašanja žrtve došao je Samuel, upravo kako mu je obećao i ukazao mu na ozbiljnost duhovnog prijestupa.

Drugi slučaj zbio se poslije bitke s Amalećanima. I ovaj put Šaul je primio jasnu uputu od Samuela. Bog je zatražio da Izraelci izvrše herem (kleto uništenje) nad svim živim ljudima i životinjama koje zateknu poslije bitke. Nažalost, narod je zajedno s kraljem Šaulom pao u religiju žrtvovanja, iako su bili pozvani na poslušnost u vjeri. Umjesto da pogube amalečkog kralja Agaga i najbolju stoku, odlučili su se na žrtvovanje najboljeg plijena. Samuel je Šaulu objasnio *“da Bogu nisu mile paljenice i klanice, nego poslušnost njegovom glasu”*. (1. Samuelova 15:22) U Šaulovim riječima uočavamo pravi motiv koji ga je potaknuo na žrtvovanje: *“BOJAO SAM SE naroda i popustio njegovom zahtjevu.”* (24) Takvo što nije se smjelo dogoditi! Narod je negativno utjecao na Šaula, umjesto da je on u autoritetu pomazanja koje je primio vodio narod u pobožnost obilježenu poslušnošću Božjoj riječi. Zašto se Šaul bojao naroda? Nije toliko bila riječ o fizičkoj ugroženosti koliko o traženju potpore pod svaku cijenu.

*OVO JE POUKA KOJU MORAMO IZVUĆI:
MORAMO SE VIŠE BOJATI BOGA NEGO LJUDI
I PRIJE SVEGA TRAZITI NJEGOVU NAKLONOST.*

Strah od gubitka položaja u religioznom sustavu

*“Ipak su mnogi i od članova Velikog vijeća vjerovali u njega.
Ali zbog farizeja nisu to javno priznavali,
da ne budu izopćeni iz sinagoge.”
(Ivan 12:42)*

Nikodem je bio farizej, član židovskog Velikog vijeća. Simpatizirao je Isusovo učenje i djelovanje. U trećem poglavlju Ivanovog evanđelja vidimo *“da je po noći došao k Isusu i rekao mu: ‘Rabbi, znamo da si došao od Boga kao učitelj, jer nitko ne može činiti djela koja ti činiš ako Bog nije s njim’”*. (3:2) Farizejska sljedba kojoj je pripadao žestoko se protivila Isusovom učenju i djelovanju. Nikodem je Isusu priznao: *“... znamo da si došao od Boga ...”* Međutim, pogledajmo što su mislili članovi njegove sljedbe i onaj dio židovskog naroda koji nije prihvaćao Isusa: *“Stoga su Židovi još više nastojali da ga ubiju, jer nije samo kršio subotu, nego je i Boga nazivao svojim Ocem, izjednačavajući sebe s*

Bogom.” (5:18) U Nikodemu je sigurno bjesnio unutarnji sukob. U srcu je bio naklonjen Isusu. Vidio je neoboriva čudesa i znakove koje je činio u sili Svetog Duha. Primijetio je božansko otkrivenje i mudrost u Njegovom tumačenju Pisma. Unatoč svemu viđenom on je *“Isusu došao po noći”*, a ne po danu. S druge strane, nije smogao hrabrost za potpunu predanost Kristu. Ustima je priznao svoje čvrsto uvjerenje da dolazi od Boga, ali ipak je ostao samo *“Isusov noćni posjetitelj”*.

Ivan ovako opisuje stanje nekih ljudi koji su zauzimali položaje u vjerskom vremena: *“Ipak su mnogi i od članova Velikog vijeća vjerovali u njega. Ali zbog farizeja nisu to javno priznavali, da ne budu izopćeni iz sinagoge.”* (12:42) U sljedećem stihu vidimo ključni razlog: *“Jer više im je na srcu bila ljudska nego Božja slava.”* Ljudska naklonost i povlašten položaj u religioznom sustavu jesu ona dva utega na vagi koji obično prevagnu u konačnoj odluci. Iako su mnogi članovi Velikog vijeća potajno vjerovali u Isusa, pogledajmo kako su postupili na Njegovom saslušanju: *“Svećenički glavari i cijelo Veliko vijeće tražili su svjedočanstvo protiv Isusa da ga ubiju.”* (Marko 14:55)

*NITKO NE MOŽE ISTOVREMENO ZAUZIMATI POLOŽAJ
U RELIGIOZNOM SUSTAVU I BITI ISUSOV SLJEDBENIK.*

Pavao je do obraćenja bio žestok progonitelj Crkve. Pripadao je farizejskoj sljedbi isto kao i Nikodem. Ovo je njegova izjava pred kraljom Agripom: *“Ja sam nekoć stvarno mislio da sam dužan žestoko se suprotstaviti imenu Isusa Nazarećanina. To sam i činio u Jeruzalemu. Kao što sam osobno mnoge svete zatvarao u tamnice, pošto sam na to bio ovlašten od velikih svećenika, tako sam, kad su bili osuđivani na smrt, to odobravao.”* (Djela 26:9,10) Nekad revan farizej doživio je duhovnu preobrazbu, predao život Isusu Kristu i odbacio položaj u religioznom sustavu. To ga je koštalo povlastica koje je uživao i naklonosti dojučerašnjih istomišljenika. Vjerom je izabrao najbolje, uskrsllog Krista.

Strah od duhovne promjene

“Tada je sav narod geraskog kraja zamolio Isusa da se udalji od njih, jer ih je OBUZEO VELIKI STRAH.”
(Luka 8:37)

Jedna od najupečatljivijih demonstracija sile Svetog Duha u Isusovoj zemaljskoj službi opisana je u osmom poglavlju Lukinog evanđelja. Isus je s učenicima doplovio u okolicu grada Gerase. Tek što je izašao na obalu jezera *“u susret mu je iz grada došao čovjek kojeg su opsjeli zli duhovi”*. Stanje ovog čovjeka bilo je tako loše *“da dulje vremena nije nosio odijelo niti boravio u kući, već u grobovima”*. (27) Ljudska pomoć koju je primio od svojih sugrađana nije mogla otići dalje od *“vezanja u lance i držanja u okovima”*. Do današnjih dana tehnika smirivanja nije se promijenila. Koliko su zle duhovne sile nadmoćnije u odnosu na tjelesne pokušaje njihovog nadvladavanja svjedoči činjenica *“da je on istrkao okove i zli duh tjerao ga je u pustinju”*. (29) Koliko psihijataru bi potpisalo mogućnost poboljšanja stanja ovog nesretnika, a kamoli njegovo oslobođenje i ozdravljenje uma? Vjerojatno niti jedan, a u najboljem slučaju vrlo rijetki. Čovjek koji okolo hoda gol, kida lance kojima je vezan i živi u grobovima nema skoro nikakvih izgleda, gledano iz medicinskog kuta.

Božje kraljevstvo dolazi sa silom (Marko 9:1) i to se pokazalo u slučaju ovog čovjeka. Isus nije gubio vrijeme na beskonačne rasprave s demonima. Imao je autoritet položaja (Božji Sin), silu (pomazanje Svetog Duha) i poslanje za propovijedanje Evanđelja. Zato je odlučno *“zapovjedio nečistom duhu da izađe iz čovjeka”*. (29) Zapovjednik demona Legija zamolio je da im dopusti odlazak u tijela svinja koje su pasle u blizini. Primivši dopuštenje *“zli duhovi ušli su u svinje i strmoglavili krdo niz obronak u jezeru i utopili ih”*. (33) Cijeli prizor promatrali su pastiri. Nakon što su vidjeli cijeli događaj, pobjegli su u grad i svima to razglasili. Ubrzo je cijeli grad zbunjen stajao pred Isusom. Imali su što vidjeti. Čovjek koji je bio otpisan slučaj *“sjedio je do Isusovih nogu, obučen i pri zdravoj pameti”*. (35) U sljedećem stihu vidimo *“da su im očevici tada ispričali kako je opsjednuti spašen”*.

Ovo je za građane Gerase bila prijelomna točka. Mogli su učiniti samo jednu od ove dvije stvari. Početi vikati *“Slava ti Gospodine Isuse! Dođi u naš grad i ostani što duže možeš! Imamo puno bolesnih, zarobljenih i nesretnih ljudi! Smiluj nam se!”* ili

učiniti ono što i jesu: *“Tada je sav narod geraskog kraja zamolio Isusa da se udalji od njih, jer ih je OBUZEO VELIKI STRAH.”* (37) Bio je to strah od duhovne promjene. On potiče ljude da Isusa “ljubazno zamole” da se udalji od njihovih života. Iako duboko u srcu znaju da bi ga trebali zadržati u svojoj blizini, cijena im se ipak čini previsokom. Očitovanje Božje sile stavlja ih pred ovaj izbor, zadržati bezvrijednu religiju kojoj služe ili ju odbaciti i krenuti vjerom za Gospodinom.

Strah od tjelesne smrti

“Srce mi je ustreptalo i spopao me SMRTNI STRAH.”
(Psalam 55:5)

Nakon što su prvi ljudi počinili grijeh u svijetu su počele djelovati tjelesna i duhovna smrt. Duhovno mrtvi ljudi žive u vlasti tame ovog svijeta. Tjelesna dimenzija im je puno razumljivija od duhovne. Iako imaju duhovne potrebe uglavnom ih nisu svjesni, ili ih pokušavaju zadovoljiti tjelesnim ispunjenjima. Sotona uvijek pokušava ljude usmjeriti na vidljivo i prolazno. Uzmimo za primjer ljudsku osobnost. Čovjek je duhovno biće koje ima dušu i živi u tijelu. Nagon za samoodržanjem usađen je u svakog čovjeka, iako ga sotona može do te mjere raspršiti da čovjek dođe do točke kad sam sebi oduzima život.

Duhovno mrtav čovjek u najvećoj mjeri strahuje od tjelesne smrti zato što je njene stvarnosti ponajviše svjestan. Prijeti li čovjeku smrtna opasnost, on tad instinktivno djeluje u smjeru njezinog izbjegavanja. Međutim, duhovno mrtav čovjek uglavnom sa čuđenjem i nevjericom dočekuje poziv na nužnost novog duhovnog rođenja u Kristovo tijelo. Duhovno mrtvi ljudi ulažu velika novčana sredstva u izgradnju velebnih grobnica gdje će im poslije tjelesne smrti biti položena tijela, ali ne brinu ni približno toliko o mjestu (raj ili pakao) gdje će provesti vječnost s Kristom ili bez Njega.

Sotona koristi strah od tjelesne smrti. U Poslanici Hebrejima piše *“da je Isus oslobodio sve koji su cijeli život bili podvrgnuti ropstvu STRAHOM OD SMRTI”.* (2:15) Brine li čovjek više za svoj tjelesni nego duhovni život, onda pada u ropstvo i biva ucijenjen s tjelesnom smrću. Popusti li pritisku, počinje robovati zlu. U tom slučaju njegove odluke idu u prilog tjelesnim, a ne duhovnim vrijednostima. Isus naglašava *“da se NE TREBAMO*

BOJATI onih koji ubijaju tijelo, a dušu ne mogu ubiti". (Matej 10:28) Duhovno oživljeni ljudi, za razliku od mrtvih, ne stavljaju važnost tjelesnog života ispred duhovnog. U Knjizi Otkrivenja čitamo o vjernicima *"koji su pobijedili đavola Janjetovom krvi i riječju svoga svjedočanstva, jer su prezreli svoj život sve do smrti"*. (12:11) Isus Krist je predvodnik navedene skupine. Spasenje čovječanstva zahtijevalo je, između ostalog, i nužnost Njegove tjelesne smrti. Gospodin je bio iskušan strahom od smrti u getsemanskom vrtu, ali nije popustio njegovom utjecaju. Odbio je i naoko velikodušnu ponudu *"da siđe s križa i spasi sam sebe, ako je Božji Sin"*. (Matej 27:40) Danijelovi prijatelji Šadrak, Mešak i Abed Nego bili su suočeni sa stravičnom prijetnjom spaljivanja od strane babilonskog kralja Nabukodonozora. Pred njih je stavljen izbor, pokloniti se zlatnom kipu ili umrijeti. Oni nisu htjeli ostati na životu pod bilo koju cijenu.

*ŠTOVANJE BOGA U DUHU I ISTINI VRIJEDILO IM JE VIŠE
OD KOMPROMISNOG ŽIVOTA I VJEROM SU UŠLI U UŽARENU PEĆ.*

Kralj im je samouvjereno naglasio *"da nema tog boga koji ih može izbaviti iz njegove ruke"*. (Daniel 3:15) Zato je nemalo bio iznenađen kad je usred peći ugledao četvrtu osobu. Na opće čuđenje prisutnih mladićima se pridružio i Božji Sin. Gospodin nikad ne ostavlja one koji su ga spremni voljeti i po cijenu smrti. Svi su neozlijeđeni izašli iz peći, nemajući čak niti miris dima na sebi. To čudo je do te mjere osvjedočilo kralja da je pod prijetnjom smrti zabranio bilo kome pogrđivanje izraelskog Boga.

Strah od oskudice

"Ne brinite se tjeskobno i ne govorite: 'Što ćemo jesti, ili što ćemo obući.' To sve traže pogani."
(Matej 6:31)

U Božjem naumu ljudski rod trebao je biti blagoslovljen i opskrbljen. Prvi ljudi nisu poznavali oskudicu ili nedostatak na bilo kojoj razini potrebe. Za današnje prilike život u edenskom vrtu bio je nestvarno idiličan. Stanje se promijenilo padom u grijeh i sotoninim preuzimanjem duhovne vlasti nad svijetom. Strah od oskudice postao je čovjekova sjena koja ga svugdje prati. Izraelci su na putovanju kroz pustinju trebali izgraditi odnos s

Bogom pun ljubavi, odanosti i obostranog povjerenja. Upravo su zato više puta bili dovedeni u naizgled bezizlazne okolnosti koje nikako nisu mogli nadvladati ljudskom snagom. Pustinja nije bila slučajno izabrana kao mjesto obuke. U okruženju lišenom stalnih izvora hrane i vode svaka opskrba bila je nepobitan dokaz Božje brige za svoj narod.

Cilj obuke bio je da svi ljudi dođu do ove točke priznanja: "Bog uistinu brine za nas. Sigurni smo i zaštićeni pod Njegovim okriljem. Nikad nas neće ostaviti gladne i žedne! On ispunjava sve naše potrebe!" Nažalost, većina ljudi koji su izašli iz Egipta nisu dopustili da njihov način razmišljanja bude promijenjen. Duh straha utjecao je na njihov odnos spram Božjeg vodstva. Iako su bez prestanka vidali dokaze Njegove brige i na najmanju naznaku oskudice činili su iste greške, mrmljanje i prigovaranje. Nekome se može činiti da nije pretjerano važno kako se odnosimo prema Božjim obećanjima brige za naše osnovne životne potrebe. Ipak, moramo znati da su Izraelci promašili svoju svrhu upravo na tom pitanju. Ironija je u tome da ih sotona nije uspio pobijediti upotrebljavajući faraonovu vojsku, nego strahom od oskudice.

Isus kaže da se ljudi koji ne poznaju Boga (pogani) tjeskobno brinu za jelo, piće i odjeću (Matej 6:31). Duh straha uvijek optužuje Boga za nebrigu. Padnu li ljudi pod njegov utjecaj, onda počinju ovako zapomagati: "Bože, nemamo novac, hranu, piće, odjeću i posao! Zašto si nas ostavio same i bespomoćne? Ne brineš se za nas!" Opasnost ne leži samo u nevjeri u Božju brigu, nego i u Njegovom optuživanju.

*TO JE SOTONIN KONAČAN CILJ, DOVESTI ČOVJEKA DO TOČKE
KAD ĆE SE NALJUTITI NA BOGA, OPTUŽITI GA I PROKLETI.*

Pavao nam jamči "da će Bog ispuniti u Kristu Isusu svaku našu potrebu, raskošno prema svom bogatstvu". (Filipljanima 4:19) Duh straha će nam pokušati skrenuti pogled s Božjeg obećanja na vidljivu okolnost. Tome se u vjeri moramo žestoko oduprijeti! Ono što gledamo određuje što ćemo vjerovati. Zato naš pogled uvijek mora biti na Isusu. Trebamo li hranu, piće, odjeću ili bilo što drugo, nemojmo okretati pogled u krivom smjeru. Gledajmo uvijek u Njega! On je naš jedini izvor koji nikad neće presušiti.

Strah od prirodnih sila svijeta

*“... i da se ne bi, kad digneš svoje oči prema nebu
te vidiš sunce, mjesec i zvijezde - svu nebesku vojsku -
dao zavesti da im se klanjaš i iskazuješ im štovanje.”*
(Ponovljeni zakon 4:19)

Ljudi su gubitkom duhovne bliskosti s Bogom potpali pod dominantan utjecaj prirodnih sila svijeta. Svemirska tijela poput sunca, mjeseca, planeta, kometa i zvijezda postala su božanstva kojima se iskazivalo štovanje. Ista ocjena vrijedi za vremenske prilike. One su u ljudima izazivale strahopoštovanje zato što nisu mogle biti ukroćene. U mnogim religijama prinošene su žrtve bogovima grmljavine, kiše, vjetra i sunca kako bi se udobrovoljili i iskazali naklonost onima koji ih štiju. Štovanje lažnih bogova zamračilo je ispravnu spoznaju Božje suverene vlasti nad prirodnim silama svijeta.

Upravo su zato Božji sudovi nad grijehom u svijetu vrlo često bili izvedeni vremenskim neprilikama, isto kao i danas. Prva velika prirodna katastrofa zabilježena je u sedmom poglavlju Knjige Postanka. Noa je živio u vremenu velike izopačenosti ljudskog roda. Primio je riječ od Boga o nadolazećem potopu, iako do tog vremena nikad nije padala kiša. Razmjeri Božjeg suda bili su takvi da je cjelokupno stvorenje bilo uništeno, osim Noe, njegove obitelji i parova svake životinjske vrste.

Isus nas upozorava na stanje svijeta i znakove koji će uslijediti pred Njegov drugi dolazak: *“Pojavit će se znakovi na suncu, mjesecu i zvijezdama. Na zemlji će narodi biti u TJESKOBI I NEIZVJESNOSTI zbog huke morskih valova. Ljudi će UMIRATI OD STRAHA u očekivanju onoga što će zadesiti svijet, jer će se uzdrmati Nebeske zvijezde.”* (Luka 21:25,26) Isusove riječi doslovno se ispunjavaju. Tsunami je poharao obalu Indonezije. Visoki valovi izazvani potresima doslovno su zbrisali s lica zemlje mnoga naselja. Procjenjuje se da je poginulo oko devedesetak tisuća ljudi. Stravične slike uništenih naselja obiše su svijet i užasnule ga. Strava je nastavljena pojavom zaraznih bolesti, gladi, žeđi i izopačenih ljudi koji su nesreću tamošnjeg stanovništva i prisutnih turista iskoristili za pljačku i otimanje djece koja su prodana kao seksualno roblje diljem svijeta.

Uragan Katrina izazvao je dosad nezabilježenu katastrofu na južnoj obali SAD - a. Grad New Orleans razoren je visokim valovima koji su nezadrživo prodrli u njegovu unutrašnjost.

Mnogi ljudi poginuli su trenutno zarobljeni u svojim domovima ili mjestima gdje su se zatekli. Najteže su stradale najnemoćnije skupine stanovništva (beskućnici, starci, invalidi). Milijuni ljudi su u samo nekoliko trenutaka pretvoreni u izbjeglice bez doma, izvora prihoda i nade u bolju budućnost.

Koliko god spomenuti događaji jesu bili katastrofični, oni su samo uvod u ono što predstoji u bliskoj budućnosti. Svjetska javnost postaje svakim danom svjesnija da uslijed globalnog zatopljenja dolazi do nezaustavljivog topljenja polarnog leda. To uzrokuje postupno podizanje morske razine. Znanstvenici predviđaju da će zbog toga mnogi priobalni gradovi diljem svijeta u bliskoj budućnosti biti potopljeni. Za ljude koji ne poznaju Boga ili su samo nominalni vjernici, sadašnje, a pogotovo nadolazeće vrijeme, bit će obilježeno *“UMIRANJEM OD STRAHA”*. Pogledajmo što Isus poručuje svojim sljedbenicima: *“Kad to počne bivati, uspravite se i podignite glave, jer je blizu vaše oslobođenje.”* (28) U ovom slučaju vidimo da će svi ljudi promatrati sadašnje i nadolazeće strahote, ali one će na njih izvršiti različite utjecaje. Mi moramo izabrati između umiranja od straha i spasonosne vjere u uskrslog Krista.

Peto poglavlje

ORUŽJA S KOJIMA POBJEĐUJEMO DUH STRAHA

Duh sile

*“Uistinu, Bog nam nije dao DUH STRAHA,
već DUH SILE, LJUBAVI i SAMOKONTROLE.”*
(2. Timoteju 1:7)

U sljedećem stihu vidimo svrhu primanja navedenih vrijednosti koja su naša baština u Kristu: *“Prema tome, ne stidi se svjedočanstva za našeg Gospodina ni mene, njegovog sužnja! Naprotiv, dijeli sa mnom tegobe za Radosnu vijest, oslanjajući se na Božju silu ...”* Iako Pavao primanje Duha sile, ljubavi i samokontrole stavlja u kontekst davanja svjedočanstva za Krista, sve navedeno primjenjivo je na bilo kojoj razini upotrebe u vjerskom životu. Grčka riječ *dynamis* koja je prevedena kao sila znači sposobnost, sila, energija, čudesna sila, smisao, značenje, sredstvo. Stavimo li predznak ne ispred svih spomenutih vrijednosti uvidjet ćemo koje ciljeve duh straha želi postići u ljudskom životu. Nesposobnost, slabost, nepokretljivost, besmisao, beznačajnost i nedjelotvornost jesu neprijateljski utjecaji i utvrde koje nas sprečavaju u primanju Duha sile i djelotvornom izvršenju Božje volje.

Duh sile koji primamo u Kristu ima svoje prepoznatljive značajke i neraskidivo je povezan s ovim duhovnim vrijednostima u Božjem kraljevstvu: osobnost, položaj i mogućnosti. Osobnost je prva točka sukoba s duhom straha u životu vjernika. Odgovor na pitanje “Čije ime nosimo?” vidimo isključivo u ogledalu Božje riječi. Prorok Izaija kaže *“da se zovemo njegovim imenom”*. (43:7) Isusovo ime je najmoćnije i najsilnije ime duhovnog svijeta. Ono oprašta grijeha i čini nas novim ljudima u Kristu. Prema Ivanovim riječima *“mi imamo život u njegovom imenu”*. (20:31) U trenutku dobivanja ovog otkrivenja postaje nam jasno zašto duh straha ne želi da se poistovjetimo s Isusovim imenom.

ONO ŠTO VJERUJEMO U VEZI SVOJE OSOBNOSTI
ODREĐUJE NAŠE DJELOVANJE I ŽIVOT OPĆENITO.

Isus je primjer koji trebamo nasljedovati. On je u svakom trenutku zemaljskog života bio svjestan svoje osobnosti i pripadnosti. Niti jedna postojeća okolnost nije ga mogla pokolebati u vjerskom djelovanju. Znao je čije ime nosi i djelovao je u skladu s tim. Božja milost omogućila nam je da postanemo dijelovi Kristovog tijela (Efežanima 5:30). Duh straha izazvat će našu vjeru i zato mu se moramo oduprijeti. Naša nova osobnost je u Isusovom imenu (Izaija 43:6,7). Duh sile koji smo primili čini nas jačima od duha straha u svakom području. Hodajmo vjerom u tom otkrivenju i sigurno ćemo nadvladati sve strahove.

Položaj je druga točka sukoba. Niti u jednom ratu nije svejedno koji položaj vojnika zauzima. Tako ni u duhovnom ratu nije svejedno s kojeg položaja djelujemo i borimo se. Duh sile koji primamo u Kristu može biti djelotvoran u nama i kroz nas isključivo primanjem pravilne spoznaje o našem duhovnom položaju. U kršćanskom životu sve počinje, nastavlja se i završava s Kristom. U kontekstu našeg duhovnog položaja to znači da prvo moramo u duhu vidjeti Kristov položaj kako bismo razumjeli svoj.

Pavao kaže u Poslanici Efežanima *“da je Bog postavio Krista sebi s desne strane na nebesima, iznad svakog poglavarstva, vlasti, sile, gospodstva i iznad svakog imena koje se naziva ne samo u ovome svijetu nego i u onome koji će doći. I sve mu je podložio pod noge”*. (1:20-22) Da, Isus je Kralj kraljeva i Gospodar gospodara! On sjedi na prijestolju zajedno s Ocem i suvereno vlada. Otkrivenje ovog predmeta ide dalje od ovog stupnja spoznaje. U drugom poglavlju iste poslanice čitamo *“da je Bog i nas uskrisio i postavio na nebesima u Kristu Isusu”*. (6) Iako u tijelu živimo na zemlji, u duhovnom području mi smo na prijestolju s Kristom. On se ne boji demonskih sila i vlasti, zato što ih je pobijedio uskrsnućem. One su mu podložene pod noge. To vrijedi i za nas, zar ne? Mi smo postavljeni iznad duha straha. On to zna i zato uporno pokušava stvoriti dojam da je stanje obrnuto. Nasjednemo li podvali tada se on uzdiže iznad nas. Zato moramo vjerom zauzeti položaj u Kristu!

Mogućnosti su treća točka sukoba s duhom straha. On nas želi učiniti бесплодним i nedjelotvornima za Božje kraljevstvo. Nažalost, na mnogim mjestima uspio je u svojim naumima. Kad god ljudi kažu *“Crkva nam je slaba!”* to svjedoči tome u prilog. Kako to postiže? Jednostavno, uvjeravanjem da ono što Božja riječ uči o djelovanju Duha sile nije primjenjivo u našem slučaju. Sve se

uvijek svodi na to da u pravilu netko drugi, a ne mi, može učiniti nešto u okviru Božje volje.

*SOTONU NE BRINE PREVIŠE OPĆENITO VJEROVANJE,
ALI ZATO POSTAJE ZABRINUT KAD UČENJE BOŽJE RIJEČI
OSOBNO PRISVOJIMO I KAŽEMO: "JA TO MOGU UČINITI U KRISTU!"*

Učenje o djelovanju Duha sile potanko je razrađeno u Poslanici Efežanima. U trećem poglavlju čitamo Pavlove riječi: *"Bog može sa svojom silom koja djeluje u nama učiniti neograničeno više nego što možemo moliti ili misliti."* (20) Duh straha pokušava pretvoriti Božju mjeru (neograničeno više) u malo, nešto ili ništa. Uspije li nam spustiti vjeru ispod Božje razine onda nas može uplašiti. Slikovito, vjerujemo li u devedeset pet posto istine Božje riječi, onda nam preostalih pet u koje ne vjerujemo postaje kamen spoticanja i trajna nevolja. Isus nas poziva na cjelovitu vjeru. Njegovo učenje o vjeri glasi: *"Sve je moguće čovjeku koji vjeruje!"* (Marko 9:23) Duh sile djeluje u području Božje volje koje nosi oznaku neograničeno više i sve je moguće. Duh straha poručuje: *"Ovo sigurno nećeš moći učiniti!",* ali mi trebamo živjeti vjerom u skladu s ovim Pavlovim riječima: *"Sve mogu u Kristu koji mi daje snagu!"* (Filipljanima 4:13)

Duh ljubavi

"Tko poznaje moje zapovijedi i izvršava ih, TAJ ME LJUBI."
(Ivan 14:21)

Biblija uči o nekoliko vrsta ljubavi; onoj između muškarca i žene, djece i roditelja i božanskoj. Upravo je ova posljednja spomenuta u odnosu Boga prema čovjeku, čovjeka prema Bogu i međusobnoj bratskoj ljubavi. Grčka riječ *agape* koja je prevedena kao ljubav znači gozba, svečanost, radost, blagonaklonost, ljubav koja se temelji na poštivanju, a ne instinktu, požrtvovna ljubav. Stvari uvijek kreću od Boga. Isus kaže *"da je Bog tako ljubio svijet da je dao svog jedinorođenog Sina, da ne pogine ni jedan koji vjeruje u njega, već da ima vječni život"*. (Ivan 3:16) Ivan u prvoj poslanici podsjeća kršćane *"da se u ovome sastojala ljubav: nismo mi ljubili Boga, nego je on ljubio nas i poslao je svojeg Sina kao žrtvu pomirenja za naše grijeh"*. (4:10) Tamo gdje piše svijet upišimo svoje ime i pročitajmo cijeli stih naglas. Ne mehanički kao da

recitiramo pjesmu, nego s iskrenim htijenjem da ova riječ prodre duboko u naše srce i osvjedoči nas o nužnosti spasenja. Potom će nam Sveti Duh donijeti otkrivenje spasiteljske žrtve na križu Golgote. Mi ne možemo početi voljeti i slušati Boga prije nego li doživimo i prihvatimo Njegovu neizmjernu ljubav.

Kao što smo vidjeli u Pavlovim riječima upućenim Timoteju, *“Bog nam daje DUH LJUBAVI”*. Duhovi straha i ljubavi nastoje zauzeti položaje u ljudskom duhu (srcu) kako bi mogli ostvariti svoje ciljeve. Pogledajmo mračnu stranu ovog zaključka. Najviši stupanj suprotnosti od ljubavi je mržnja. Ostala mjesta na ljestvici zauzimaju ravnodušnost, netrpeljivost, gorčina, ljutnja i bijes. Duh straha izaziva sva navedena stanja u grešnoj ljudskoj prirodi i čini sve da stupanj njihove izraženosti bude što viši. Želimo li izbaciti ova grešna djela iz života onda nužno moramo iščupati korijen straha.

*TO ZNAČI DA SE TREBAMO HRABRO I ODLUČNO SUOČITI
S NJEGOVIH NEGATIVNIM DJELOVANJEM, ŠTO GOD BILO U PITANJU.*

Ivan u prvoj poslanici kaže *“da u LJUBAVI NEMA STRAHA, naprotiv, SAVRŠENA LJUBAV ISKLJUČUJE STRAH, jer STRAH pretpostavlja kaznu. A tko se BOJI, NIJE SAVRŠEN U LJUBAVI”*. (4:18) Duh ljubavi je naše oružje koje nam Bog daje u borbi protiv utjecaja duha straha. Boj vjere vodi se na dvije razine. Prvo, moramo vidjeti da je Božja volja uništenje svih oblika djelovanja duha straha u našem životu. Naš cilj vjere je *“da NEMA STRAHA”* niti u jednoj okolnosti s kojom se susrećemo. To je moguće ostvariti, iako su ljudi skloni pronalaziti raznorazne izgovore koji to opovrgavaju.

Drugo, Duh ljubavi želi nas uvesti u savršenstvo. Ljudi ponekad kažu: *“Nije moguće biti savršen!”* Međutim, Isus uči da je ne samo moguće, nego i nužno (Matej 5:48). Savršenstvo nije nepogrešivost, zato što svi ponekad pogriješimo (1. Ivanova 1:8). Ono je ponizno djelovanje u svjetlu otkrivenih duhovnih vrijednosti Božjeg kraljevstva, udruženo s iskrenim htijenjem za stalnim duhovnim napretkom. Kao što pritisak prsta na prekidač pali svjetlo, tako i hod u savršenstvu ljubavi *“ISKLUČUJE STRAH”*.

Duh samokontrole

*“Grad razvaljen i bez zidova
- takav je čovjek koji nema VLAST NAD SOBOM.”
(Izreke 25:38)*

U prethodnim poglavljima upoznali smo Pavlovo učenje o Duhu sile i ljubavi kao oružju koje nam Bog daje u borbi protiv utjecaja duha straha u našem životu. Apostol spominje i treće oružje: *“Bog nam nije dao DUH STRAHA, nego ... DUH SAMOKONTROLE”*. Grčka riječ *sophronismos* koja je prevedena kao samokontrola znači samoobuzdavanje, zdrav razum, zdravo prosuđivanje, razboritost, umjerenost. Ovo je izuzetno važno duhovno otkrivenje! Kao što smo već vidjeli u poglavljima o Duhu sile i ljubavi, duh straha donosi potpuno suprotne vrijednosti u ljudski život od Svetog Duha.

Prvo područje upotrebe Duha samokontrole u borbi protiv duha straha jest vlast nad grešnom prirodom. Spasenje u Kristu ne obuhvaća samo oprostjenje grijeha. To je tek uvodno djelovanje. Žalosno je da neki vjernici ne odu dalje od tog prvog koraka. Oni imaju oprostjenje grijeha, ali nemaju trajnu pobjedu nad grešnom prirodom. U takvom stanju nikako ne mogu ući u puninu odnosa s Kristom. Duh straha obilno koristi okrnjenu spoznaju i plaši vjernike njihovim neuspješnim nastojanjima da pobijede naslijeđene grešne sklonosti. Ono što im zapravo govori jest ovo: *“Vidiš, i ovaj put si popustio svojoj slabosti! Ona je tvoj pravi gospodar i nikad je nećeš uspjeti nadvladati!”*

Bitka vjere vodi se oko pitanja: *“Tko je jači, grijeh ili mi?”* Duh straha učinit će sve što može da nas uvjeri kako mi ne možemo obuzdavati grešne strasti. Mi znamo da je sotona otac svake laži, pa tako i ove. Točno je da sami po sebi ne možemo pobijediti grijeh, ali Bog to i ne očekuje od nas. Kako to znamo? Jednostavno, u slučaju da je takvo što moguće ne bi bilo nikakve potrebe dati nam Duh samokontrole. On ne samo da nam daje otkrivenje Isusovog spasiteljskog djela na križu (Rimljanima 6:6), nego nas i potiče na zauzimanje stava da smo mrtvi grijehu (Rimljanima 6:11). Usporedno s navedenim, daje nam i potrebnu snagu da uz pomoć Svetog Duha ubijemo djela grešne prirode (Rimljanima 8:13). Na sve tri točke duh straha reći će nam: *“Ti to ne možeš i nikad nećeš uspjeti!”* Uspjet ćemo primijenimo li Božju riječ vjerom!

Drugo područje upotrebe Duha samokontrole u životu vjernika jest misaoni život. To je vrlo široka tematika i već je djelomično obrađena u knjizi. Duh straha uvijek nastoji uzburkati naše misli i tako ih spriječiti da se usklade s Božjom voljom. Mi moramo naučiti razvijati misaonu disciplinu, tako da u presudnom trenutku odnesemo pobjedu nad duhom straha koji nam žestoko pritišće misli. Pavao u četvrtom poglavlju Poslanice Efežanima kaže *“da se iz dana u dan trebamo obnavljati DUHOM U KOJEM MISLIMO”*. (23) Život u Duhu samokontrole zahtjeva dnevnu predanost. Važno je ne upasti u stanje samodostatnosti koje stvara varljiv privid da znamo sve o tome. Uvijek možemo i trebamo znati više.

Božja smo djeca

“Ljubljeni, sad jesmo BOŽJA DJECA ...”
(1. Ivanova 3:2)

Isusov učenik Filip proveo je s Njim tri i pol godine. Unatoč tome nije imao otkrivenje o Nebeskom Ocu. To ne znači da nije čuo ili vjerovao u Njegovo postojanje. Imao je želju upoznati ga, ali oči su mu bile prekrivene velom. Tražio je Isusa da mu pokaže Oca, a On mu je odgovorio: *“Toliko sam vremena s vama i ti me Filipe nisi upoznao? Tko je vidio mene, vidio je i Oca.”* (Ivan 14:9) Filipov sindrom može i danas biti prisutan kod novih ljudi u Kristu ukoliko ne prime otkrivenje. Marija iz Magdale prva je susrela uskrslog Isusa. Obratimo pozornost na Njegove riječi: *“Nemoj me dulje držati, jer još nisam uzašao k Ocu, nego idi k mojoj braći i reci im: 'Uzlazim svome Ocu i vašem Ocu, svome Bogu i vašem Bogu'.”* (Ivan 20:17) U Poslanici Hebrejima čitamo: *“Jer svi - i posvetitelji i posvećeni - imaju jednog Oca. Zbog toga ih se ne stidi zvati braćom.”* (2:11) Isus učenike naziva braćom kako bi naglasio objavu: *“Moj Otac je i vaš Otac; moj Bog je i vaš Bog!”*

*UPRAVO JE ULAZ U STATUS BOŽJEG DJETETA PRIJELOMNA TOČKA
NA KOJOJ SE DOGAĐA OSLOBOĐENJE OD UTJECAJA DUHA STRAHA.*

Pavao kaže *“da nismo primili DUH ROPSTVA DA PONOVO BUDEMO U STRAHU nego DUH POSINJENJA kojim vičemo: 'Abba - Oče!' Sam Duh svjedoči zajedno s našim duhom da smo Božja djeca”*. (Rimljanima 8:15,16)

Oproštenje je prvi blagoslov Božje djece. Duh straha djeluje na ljude tako da im neprestano stavlja pred oči grijeha počinjene prije ili poslije novog rođenja, uvjeravajući ih kako im nisu oprosteni od Očeve strane. To je demonska laž! Pavao kaže *“da u Kristu imamo otkupljenje njegovom krvlju i oproštenje grijeha, prema bogatstvu njegove milosti”*. (Efežanima 1:7) Spoznaja da nam u Kristu svi grijesi bivaju oprosteni razgoni strah i nelagodan osjećaj krivice koji nas sputava u ostvarenju ispravnog odnosa s Nebeskim Ocem.

Prihvaćenost je drugi blagoslov. Duh straha uvijek donosi osjećaj odbačenosti od Boga. Popustimo li tom utjecaju padamo u zamku samosažaljenja i očaja koji mogu postati kronični obrasci ponašanja. To je vrlo opasno za zdrav duhovni život. Isus u molitvi Ocu kaže: *“Ja molim za njih. Ne molim za svijet, već za one koji si mi dao, jer su tvoji.”* (Ivan 17:9) Ljudi koje Isus spominje isti su oni za koje Pavao kaže *“da ih je Bog u ljubavi predodredio sebi za sinove po Isusu Kristu”*. (Efežanima 1:5)

Ispunjenje molitve je treći blagoslov. Mnogi ljudi mole, ali nisu svima ispunjene molitve. Ivan u prvoj poslanici kaže *“da imamo sinovsko pouzdanje u njega, da nas uslišava ako što molimo po njegovoj volji”*. (5:14) Vidimo iz apostolovih riječi da je životno važno moliti u skladu s Očevom voljom. Mi smo Božja djeca i poznajemo svojeg Oca i Njegovu volju. Gdje smo je saznali? Pavao kaže *“da nam je Bog u Kristu saopćio tajnu svoje volje”*. (Efežanima 1:9) Duh straha ne može nas svladati kad znamo Očevu volju i prizivamo je vjerom u svoj život.

Bog je s nama

“GOSPODIN JE SA MNOM I JA NE STRAHUJEM; tko mi što može?”
(Psalam 118:6)

Isus Krist je za vrijeme zemaljske službe učinio puno silnih djela koja su zabilježena u četiri evanđelja. Za ostala koja nisu spomenuta Ivan kaže: *“... i kad bi se sve popisalo redom, mislim da ne bi u cijeli svijet stale knjige koje bi se napisale.”* (21:25) Zašto nam je ostavljen zapis Isusovih djela? Odgovor pronalazimo u dvadesetom poglavlju istog evanđelja: *“Mnoga je druga čudesa Isus učinio pred svojim učenicima. Ona nisu zapisana u ovoj knjizi. A ova su zapisana da trajno vjerujete da je Isus Mesija, Božji Sin, te da vjerujući imate život u njegovom imenu.”* (30,31)

Svako zabilježeno Isusovo djelo trebalo bi u nama učvrstiti vjeru koja trajno priznaje Njegovo božanstvo i uvesti nas u život vjere u Njegovom imenu. Iako su Isusova djela bila raznovrsna, zračila su jedinstvenom duhovnom porukom. Prorok Izaija najavio je “*da će djevica začeti i roditi sina, i nadjenut će mu ime Emanuel*”. (7:14) U prvom poglavlju Matejevog evanđelja čitamo o anđelovom ukazanju Josipu i uputama koje mu je prenio u vezi imenovanja djeteta i Njegovom nadnaravnom začecu izazvanom djelovanjem Svetog Duha. Evanđelist na kraju ovog poglavlja zaključuje “*da ime Emanuel znači: BOG JE S NAMA*”. (23)

*UPRAVO JE DUHOVNA OBJAVA “BOG JE S NAMA!”
SPOMENUTA U PISMU KAO POBJEDNIČKO ORUŽJE
U BORBI PROTIV DUHA STRAHA.*

Zato svaki vjernik mora imati znanje i razumijevanje ovog vrlo važnog predmeta. U suprotnom, vrlo često postavljat će pitanje: “Bože, gdje si, zašto nisi sa mnom u ovom teškom trenutku?” Nije li to ono što se zapravo mnogima događa? Što zapravo znači da je Bog s nama? Govorimo li o suhoparnoj, beživotnoj crkvenoj frazi ili živoj i mogućoj stvarnosti u Kristu? Želimo li da naš život bude duhovno stvaran, onda moramo donijeti čvrstu i nepokolebljivu odluku: “Svoju vjeru temeljit ću isključivo na istini Božje riječi!”

Bog je s nama kroz prebivanje Svetog Duha u našem nutarnjem čovjeku. Mi nismo otkupljeni samo zato da bi naši grijesi bili oprosteni. Bog voli čovjeka, a ljubav uvijek teži zbližavanju i zajedništvu. Što je ljubav jača i htijenje je izraženije. Koliko nas Bog voli? Niti jedna postojeća mjerna jedinica ne može izmjeriti razinu te ljubavi. Bog je za naše spasenje žrtvovao svojeg Sina, a to je ljudskom umu neshvatljivo i nedokučivo. To je bilo sredstvo, a što je bio cilj? Pavao kaže ovo: “*A tko se ujedini s Gospodinom, s njim je jedan duh.*” (1. Korinćanima 6:17) Grčka riječ *kolao* koja je prevedena kao ujedini znači usko povezati, zalijepiti, postati sljedbenik. Božji Duh doslovno se spojio s našim duhom. To je ljubavna veza koja će trajati vječno.

Duh straha ostavio je trag na duši i srcu svakog čovjeka. Čak i kad uđemo u Krista, on pokušava zadržati položaje i ometati nas u izvršenju Božje volje. Mi znamo da naš odnos s Bogom nije zasnovan na iskrivljenoj predodžbi: “Bog je visoko u nebesima, a mi smo ovdje dolje!” Novi savez je ljubavno pismo koje nam je Bog napisao kroz Krista. U njemu piše: “Toliko vas volim da po Duhu želim doći živjeti u vas i ostvariti ljubavno zajedništvo!”

Bog je s nama kroz prebivanje svoje riječi u našem nutarnjem čovjeku. U Pedeset šestom Psalmu čitamo: *“Moji dušmani nasrću na mene povazdan, mnogo ih je koji se na mene obaraju. Svevišnji, kad me STRAH SPOPADNE, u tebe ću se uzdati. Božje obećanje slavim, u Boga ja se uzdam i NEĆU SE BOJATI: što mi može učiniti smrtnik?”* (3-5) David je imao duhovno razumijevanje snage Božjeg obećanja. Mnogi vjernici danas stenju u ropstvu straha zato što nikad nisu naučili slaviti istinu Božje riječi. Ono podrazumijeva pouzdanje bez ustezanja. Pavao kaže *“da sva Božja obećanja imaju u Kristu njegov 'Da'“*. (2. Korinćanima 1:20) Biblija nam daje jamstvo na ispunjenje svakog obećanja. Tu nema mjesta ni tračku sumnje. Bog uvijek kaže ovo: *“Da, ispunit ću svoje obećanje!”* Duh straha želi da čujemo ove njegove lažljive riječi: možda, ponekad ili nikad. Upravo su to riječi ljudi koji padaju u zamku straha.

*NE VJERUJEMO LI U POJEDINO OBEĆANJE,
TADA SE U DUHOVNOJ OBRANI OTVARA RUPA KROZ KOJU ULAZI
DUH STRAHA, UNIŠTAVAJUĆI SVJEDOČANSTVO BOŽJE PRISUTNOSTI.*

Biblija opisuje što se događa u našem životu kad je Bog s nama. Jošua je preuzeo Mojsijevo mjesto i primio ovu riječ od Boga: *“Nitko neće odoljeti pred tobom u sve dane tvog života; JA ĆU BITI S TOBOM kao što sam bio s Mojsijem, i nikada te neću napustiti niti ću te ostaviti.”* (Jošua 1:5) Prorok Izaija kaže ovako: *“NEMOJ SE BOJATI, JER JA SAM S TOBOM; ne obaziri se plaho, jer ja sam tvoj Bog. Ja te krijepim i pomažem ti, podupirem te pobjedničkom desnicom. Gle, postidjet će se i smesti svi koji su na tebe bjesnjeli, bit će uništeni i propast će oni što su se parničili s tobom. Tražit ćeš svoje protivnike, ali ih nećeš naći. Bit će uništeni, svedeni na ništa oni koji ratuju protiv tebe. Jer ja, Jahve, tvoj Bog, krijepim tvoju desnicu i kažem ti: 'NEMOJ SE BOJATI, ja ti pomažem.' NEMOJ SE BOJATI, Jakove, crviću, Izraele, ličinko, ja sam tvoja pomoć - riječ je Jahvina - Izraelov Svetac je tvoj otkupitelj.”* (41:10-14)

Stalna Božja prisutnost, okrepa, pomoć, uništenje i propast neprijatelja i nadmoćna pobjeda nad svim duhovnim silama jesu znakovi da je Bog uistinu s nama. Važno je da naše držanje bude usklađeno s tom objavom. Pogledajmo što je Bog naglasio: *“Nisam li ti zapovjedio: ODVAŽI SE I BUDI HRABAR? NEMOJ SE BOJATI I NE STRAHUJ, jer kuda god pođeš, S TOBOM JE JAHVE, TVOJ BOG!”* (8,9) Ovu Božju zapovijed trebamo izvršavati vjerom, kao i sve ostale!

Ne boj se! Samo vjeruj!

“Svevišnji, kad me STRAH SPOPADNE U TEBE ĆU SE UZDATI.”
(Psalam 56:3,4)

U petom poglavlju Markovog evanđelja opisan je dramatičan slučaj kćeri nadstojnika sinagoge. On je osobno obavijestio Isusa o djevojčinoj teškoj bolesti i zamolio ga *“da na nju položi ruke kako bi je ozdravio i oživio”*. (23) Malo poslije došli su njegovi ukućani i rekli mu tužnu vijest: *“Kćerka ti je već umrla. Čemu još mučiš učitelja?”* (35) Gledano iz ljudskog kuta priča ovdje završava. Smrt je udarila pečat na cijeli slučaj. Za Boga je priča tek počela i to njezin najbolji dio. U sljedećem stihu čitamo: *“A kad je Isus čuo što su rekli, odgovorio je nadstojniku sinagoge: ‘NE BOJ SE! SAMO VJERUJ!’”* (36)

Teško je opisati bol koju roditelj osjeća kad sazna da mu je dijete umrlo. Otac je pristupio vjerom i vjerojatno je pomislio da je zakasnio u traženju pomoći. Međutim, vjera nikad ne kasni! Dakako, u cijeli slučaj odmah se uključio i duh straha koji uvijek hoda zajedno s duhom smrti. Omotao se oko ožalošćenog oca i počeo mu otežavati okolnost. Isus je to prepoznao u duhu i zato je ocu rekao: *“NE BOJ SE! SAMO VJERUJ!”* Nekome to može izgledati nedovoljno, ali vjera je više nego dovoljna da pobijedi strah. Isus je ocu poručio da nastavi vjerovati, bez obzira što je smrt nastojala spriječiti ispunjenje molitve. Vjerom je pristupio k Bogu, a On nagrađuje one koji ga uporno traže (Hebrejima 11:6). Smrt to nije mogla spriječiti.

*MI UVIJEK TREBAMO OČEKIVATI BOŽJU NAGRADU,
ČAK I ONDA KAD NITI JEDNA OKOLNOST NE GOVORI TOME U PRILOG.*

Isus je odlučno krenuo prema nadstojnikovoj kući i istjerao iz nje ljude koji su naricali i smijali se Njegovim riječima: *“Zašto bućite i plaćete? Dijete nije umrlo, već spava.”* (39) U kući su uz Isusa ostali samo Njegovi učenici (Petar, Jakov, Ivan i Jakovljevi brat) i roditelji. Ključan trenutak sukoba odigrao se kad je *“Isus uhvatio djevojčicu za ruku i rekao joj: ‘Djevojčice, ja ti govorim, ustani!’”*. (41) U sljedećem stihu vidimo *“da je djevojčica odmah ustala i počela hodati”*. Djevojčino oživljavanje izazvalo je veliko čuđenje prisutnih svjedoka. Njezin otac imao je na raspolaganju samo jedan oslonac (vjeru u Božju riječ), a njome je sve moguće. Ona pretvara smrt u život.

David kaže: “Svevišnji, kad me STRAH SPOPADNE u tebe ću se uzdati. Božje obećanje slavim, ja se uzdam u Boga i NEĆU SE BOJATI ... Božje obećanje slavim, u Jahvu se uzdam i NEĆU SE BOJATI ...” (Psalam 56:4,5;11,12) Bog od nas očekuje da gromko slavimo Njegova obećanja! Slaviti ne znači potihom priželjkivati da se nešto malo pomakne na bolje, nego otvoreno izraziti svoje uzdanje u Božju riječ. Vidljiv i nevidljiv svijet moraju čuti da mi vjerujemo. Kad nevolje prijeteći stanu pred nas, odlučno im kažimo: “Neću se bojati! Vjerujem u Božje obećanje!”

Poslušnost

*“A tko MENE SLUŠA, ostaje bezbrižan
i živi spokojno BEZ STRAHA.”
(Izreke 1:33)*

Prorok Jeremija podsjetio je Izraelce na Božju zapovijed koju je dao njihovim očevima kad ih je izveo iz egipatske zemlje: “*Poslušajte moj glas i činite sve što vam zapovjedim: tada ćete biti moj narod, a ja vaš Bog.*” (11:4) Ovdje vidimo da je poslušnost Bogu uvjetovana poslušnošću Njegovoj riječi. To je nepromjenjiv duhovni zakon. Isus Krist naglašava važnost poslušnosti više od bilo čega drugog. Prvo je stavlja u kontekst učeničke ljubavi spram Učitelja: “*Ako me ljubite, vršit ćete moje zapovijedi.*” (Ivan 14:15) Duh straha uvijek prikazuje vjeru kao skup suhoparnih pravila i zakona koji opterećuju ljude. Uspije li u naumu, oni budu obeshrabreni da prihvate Krista i nastave živjeti s Njim. Zato je važno imati duhovno razumijevanje ispravne motivacije. To prije svega treba biti ljubav prema Bogu i Njegovoj riječi.

Drugo, Isus kaže “*da naš ostanak u Njegovoj ljubavi ovisi o izvršenju Njegovih zapovijedi.*” (15:10) Moramo razumjeti da i Božja ljubav prema nama nije nužno bezuvjetna. Ove Isusove riječi to dokazuju. Bog prašta u Kristu one grijehе koje priznajemo i odričemo ih se. Namjerni grijesi koji su plod otvrdnulog srca mogu čovjeka odvesti prema otpadu od Boga i vječnoj osudi (Hebrejima 10:26-31). Treće, poslušnost nam osigurava položaj Isusovih prijatelja: “*Vi ste moji prijatelji ako učinite ono što vam zapovjedam.*” (15:14) Grčka riječ *philos* koja je prevedena kao prijatelj znači pomoćnik, suradnik, saveznik, prijatelj. Prijateljstvo s Kristom uništava razoran utjecaj duha straha! Vrijedi li prijateljstvo i savezništvo s Božjim Sinom toga

“da prinesemo sebe kao žive žrtve, svete i ugodne Bogu - kao svoje duhovno bogoštovlje”? (Rimljanima 12:1) Ne samo da vrijedi, nego je to neprocjenjiva vrijednost. Kao i Pavlu, tako i nama *“sve mora izgubiti u svojoj cijeni”*. (Filipljanima 3:8) Isus kaže *“da trgovac koji se namjери na dragocjen biser odlazi prodati sve što ima kako bi ga kupio”*. (Matej 13:46) Izvršitelji riječi postajemo onoga trenutka kad nam Božji interes postane važniji od bilo čega drugog. Što sprečava ljude da izvršavaju Božju volju? Uglavnom strahovi koji ih navode da računaju cijenu radikalnog kršćanstva. Iznos ih najčešće obeshrabri i zato odustaju.

U Knjizi Izreka čitamo: *“A tko mene sluša, ostaje bezbrižan i ŽIVI SPOKOJNO BEZ STRAHA.”* (1:33) Mnogi ljudi ne usude se ni pomisliti da je ovakav život moguć. Kao da je ono što Biblija kaže predobro da bi bilo istinito, ili primjenjivo u svakodnevnom životu. Duh straha čini sve što može kako bi ljude zadržao u stanju neposlušnosti spram Boga. Pogledajmo razlog. On želi da nas u konačnici snađe ovakva sudbina: *“... zato ću se i ja smijati vašoj propasti, rugat ću se kad vas OBUZME TJESKOBA, kad STRAH NAVALI NA VAS kao nevrijeme ...”* (26,27)

Mudrost

“Jahve je mudročću utemeljio zemlju i umom utvrdio nebesa: njegovim su se znanjem otvorili bezdani i oblaci osuli rosom. Sine moj, ne gubi to iz očiju, sačuvaj RAZBOR I OPREZ, i bit će život tvojoj duši i ures tvome vratu. BEZ STRAHA ćeš tada kročiti svojim putem, i noga ti se neće spoticati. Kad legneš, NEĆEŠ SE PLAŠITI, i kad zaspiš, slatko ćeš snivati. NEMOJ SE BOJATI nenadane strahote, ni nagle propasti kad stigne bezbožnike.”
(Izreke 3:19-25)

Grčka riječ *sophia* koja je u Novom savezu prevedena kao mudrost znači razboritost, učenost, pronicavost. Svaka od spomenutih odlika koje sačinjavaju mudrost jesu djelotvorno oružje u borbi protiv duha straha. Pavao kaže u Prvoj poslanici Korinćanima *“da smo u Kristu postali bogati u svakom pogledu, u svakoj vrsti govora i znanja”*. (1:5) U sedmom stihu vidimo zašto nam Bog daje spomenute vrijednosti: *“... tako da ne oskudijevamo nijednom milosti ...”* Neznanje je oduvijek bilo vjeran saveznik duhu straha. Ljudi se boje onog što ne poznaju ili ne mogu objasniti i nagonski bježe od toga.

Definicija mudrosti glasi: “Mudrost je znanje primijenjeno u životu!” Čovjek ne može primijeniti ono što ne poznaje. Mnogi Božji blagoslovi ostaju neiskorišteni samo zato što ljudi nisu obaviješteni o njihovom postojanju, primanju ili korištenju.

*KRŠĆANI KOJI IMAJU BIBLIJSKO ZNANJE I PRAVILNO GA KORISTE
U ŽIVOTU HODAJU U POBJEDI NAD DUHOM STRAHA.*

Nažalost, ljudi bez znanja uglavnom bivaju prikraćeni u blagoslovima. Mudrost uzrokuje da čovjek počne razmišljati na ispravan, biblijski način. Preduvjet toga je obnova uma posredstvom Božje riječi (Rimljanima 12:2). Duh straha doslovno se lijepi za neobnovljen um i koristi ga za svoj negativan utjecaj. Božja volja je da pravilno procjenjujemo stvari, razborito razmišljamo i imamo dubok duhovni uvid.

Mudrost je neprocjenjiva vrijednost u Božjem kraljevstvu. U Izrekama čitamo: “*Blago čovjeku koji je stekao MUDROST I ZADOBIO RAZBORITOST. Jer, bolje je nju steći nego srebro, i veći je dobitak od zlata.*” (3:13,14) Ne uspije li nas odvojiti od Božje riječi, neprijatelj će pokušati utjecati da je počnemo koristiti izvan okvira Božje volje. Dokaz uspješnosti u tom djelovanju jest činjenica da nikad prije u povijesti nije postojalo toliko krivih učenja s biblijskim predznakom. Upravo zato i Pavlova molitva ide u smjeru “*da nas Bog napuni potpunom spoznajom svoje volje sa svakovrsnom mudrosti i duhovnim razumijevanjem*”. (Kološanima 1:9) Stvari nisu uvijek kakve izgledaju na prvi pogled ili nam se nastoje prikazati iz različitih izvora. Neprijatelj svoje najopasnije obmane uvijek kiti kršćanskim pridjevima. Nedostaje li ljudima duhovna pronicljivost, onda ih olako prihvaćaju i bez nužne provjere doživljavaju kao ispravne i bezopasne. Nažalost, posljedice su u pravilu pogubne.

Poštenje

*“TKO NEDUŽNO ŽIVI, HODA BEZ STRAHA,
a tko ide krivim putovima, poznat će se.”
(Izreke 10:9)*

Petar u drugoj poslanici kaže *“da trebamo uložiti svu revnost da sa svojom vjerom spojimo POŠTENJE”*. (1:5) Grčka riječ *arete* koja je prevedena kao poštenje znači dobrota, odličnost, besprijekornost, srčanost, junaštvo. Uz poštenje, kao potrebne vrijednosti koje trebaju biti pridodane vjeri navode se znanje, uzdržljivost, postojanost, pobožnost, bratska ljubav i opća ljubav. Mi smo pozvani biti poštteni prema Bogu i ljudima. Pogledajmo što David kaže o poštenju vjernika prema Bogu: *“S prijateljem ti si prijatelj, POŠTENOM S POŠTENJEM uzvrćaš.”* (Psalam 18:26) Kao što vidimo, naše prijateljstvo s Bogom uvjetovano je poštenim odnosom spram Njega. Što to znači u praksi?

Prvo, poštteni smo prema Bogu kad smo vjerni odredbama Saveza koji smo s Njim sklopili u Kristu. Isus kaže *“da smo njegovi prijatelji ako učinimo što nam zapovijeda”*. (Ivan 15:14) Upravo je slušanje i izvršenje Božje riječi temeljni duhovni zakon u Savezu. Nepošteno je ispovijedati vjeru u Krista, a ne živjeti cjelokupnu istinu Njegove riječi. Drugo, poštteni smo prema Bogu kada smo iskreni s Njim. To znači da mu trebamo biti spremni priznati svoje stanje, kakvo god ono bilo. Dogodi li nam se grijeh, slabost ili nevjera, onda trebamo biti poštteni i spremno priznati počinjeno. Bog je uvijek pošten i prema nama. Priznajući grijeh dobivamo oprostjenje, priznajući slabost dobivamo snagu Duha, priznajući nevjeru u nama se počinje rađati vjera.

Poštenje prema ljudima uvjetovano je općom dobronamjernošću i ispunjavanjem obveza bilo koje vrste. Obecamo li nešto, onda to trebamo izvršiti. U suprotnom gubimo vjerodostojnost. Novčana davanja trebamo redovito podmirivati kako nikome ne bismo bili dužni ili ga oštetili. Kršćani moraju biti posebno osjetljivi na ovim pitanjima zato što u suprotnom mogu izazvati sablazan i ogorčenje ljudi koji ne vjeruju.

U Knjizi Izreka čitamo: *“TKO NEDUŽNO ŽIVI, HODA BEZ STRAHA, a tko ide krivim putovima, poznat će se.”* (10:9) Nepošteni ljudi uvijek se boje. Nesigurno se okreću oko sebe očekujući trenutak kad će biti otkriveni i osramoćeni. Kako bivaju zavedeni? Duh straha im nameće misao da se ne isplati biti

pošten. Pošteni ljudi uvijek izabiru poslušnost Bogu. Trenutna mogućnost za stjecanje nepravednog dobitka zanosan je mamac. Zato u našem srcu uvijek mora biti spremno oružje kojim ćemo nadvladati kušnju. Pismo kaže *“da tko ŽIVI S POŠTENJEM, BOJI SE JAHVE, a onaj tko ide stranputicom, prezire ga”*. (Izreke 14:2) Pogledajmo i Božje obećanje poštenim ljudima: *“POŠTENE izbavlja njihova pravda, a bezbožnici se hvataju u svoju lakomost.”* (11:6)

Pravednost

*“Opaki bježe i kad ih nitko ne progoni,
a PRAVEDNICI SU NEUSTRAŠIVI kao mladi lav.”*
(Izreke 28:1)

Biblija uči da postoje dvije vrste pravednosti. Prva je pravednost po vjeri, a druga je po djelima. Mi moramo naučiti koja pobjeđuje strah u ljudskom životu, kao i to koja ga proizvodi. Ponekad je vrlo tanka crta koja dijeli područje vjere od područja djela. Zato nam je, kao i u svakom području duhovnosti, neophodno potrebno nadnaravno otkrivenje Svetog Duha. Opravdanje po djelima nije ugodno Bogu. Ono obmanjuje čovjeka i uvjerava ga da mora i može dati doprinos svom spasenju. Čovjek koji se pred Bogom želi opravdati djelima nikad ne može biti miran i stalno živi u strahu. Razlog? Prisiljen je unedogled činiti nova djela kako bi umirio srce i dušu, ali mu to nikako ne uspijeva. To stanje nalik je psu koji se vrti u krug, bezuspješno pokušavajući uloviti svoj rep.

Pavao upozorava na opasnost koju nosi pokušaj opravdanja po djelima: *“Svi, naime, koji se pouzdaju samo u vršenje Zakona nalaze se pod prokletstvom, jer stoji pisano: ‘Proklet je svaki onaj koji ne poštuje Zakon vršeći sve što je u njemu napisano.’”* (Galaćanima 3:10) Srž poruke Evanđelja jest nepobitna istina da je Gospodin Isus Krist jedini Spasitelj ljudi. To znači da On ima svu potrebnu silu da nas spasi, a mi sami po sebi nemamo nikakvu. Ponizimo li se pred Bogom i priznamo mu osobnu grešnost i nemoć da se spasimo, tad nas Sveti Duh vodi do križa. Što vidimo na njemu u duhovnom smislu? Raspetog pravednika, nevino Janje, Isusa Krista, Božjeg Sina koji svojom nevinom krvlju plaća kaznu za naše grijehе koju mi nikad ne bismo mogli platiti. U tom trenutku ponizno padamo na koljena i iz dna srca počinjemo zazivati Isusovo ime da budemo spašeni od duhovne

smrti i vlasti tame (Rimljanima 10:13). Trebamo biti svjesni da nije dovoljno samo reći: "Vjerujem u sve ono što je Isus učinio za moje spasenje na križu!" Ono nastupa kad vjerom na osobnoj razini prisvojimo žrtvu koju je Isus učinio za nas. Duh spasenja tad nas nadnaravnim djelovanjem čini novim ljudima u Kristu.

Početak pravednosti jest pomirenje s Bogom. Zato Pavao kaže "da smo OPRAVDANI VJEROM u miru s Bogom po našem Gospodinu Isusu Kristu". (Rimljanima 5:1) Oproštenje uništava strah koji je bio prisutan u našem životu zbog spoznaje da nismo u ispravnom odnosu s Bogom. Pravednost po vjeri oblikuje naš karakter kako bismo bili sposobni za nastavak života u Kristu. U Knjizi Izreka čitamo "da su PRAVEDNICI NEUSTRAŠIVI kao mladi lav". (28:1) Spomenuti pravednici jesu oni ljudi koji se pred Bogom opravdavaju po vjeri, a ne po djelima. Boj vjere koji smo pozvani voditi žestok je i nemilosrdan.

*U NJEMU MOGU POBIJEDITI SAMO NEUSTRAŠIVI LJUDI
KOJI IMAJU NEPOKOLEBLJIVO VJERSKO USMJERENJE
NA USKRSLOG KRISTA I ISTINU NJEGOVE RIJEČI.*

Knjige

Autor: Ivan Lovrenčević

- ◆ Život u imenu Isus
- ◆ Budimo vjernici Pavlovog kova
- ◆ Riječ vjere
- ◆ Novi čovjek (Prva knjiga)
- ◆ Novi čovjek (Druga knjiga)
- ◆ Hoću! Ozdravi!
- ◆ Božje kraljevstvo
- ◆ Spasenje

Knjige se mogu čitati u pdf formatu na našoj web stranici.

Kršćani

Pripadnost i temelj:

Pripadamo našem Spasitelju i Gospodinu, Isusu Kristu. Njega slijedimo vjerom, a izjašnjavamo se kao kršćani (Djela 11:26). Temelj našeg učenja i djelovanja je Sveto pismo. Ustrojeni smo kao kućna crkva apostolskog usmjerenja po uzoru na prvu Crkvu opisanu u knjigama Novog saveza. Nismo pripadnici crkvenih denominacija (katolička, pravoslavna ili reformacijske baštine), kao ni sekta (jehovini svjedoci i mormoni).

Duhovno djelovanje:

- ◆ oslanjajući se na Božju milost i vjerom u silu Isusovog imena molimo za ozdravljenje bolesnika i oslobođenje zarobljenika u kućama, bolnicama, staračkim domovima, zatvorima, komunama i gdje god postoji potreba.
- ◆ pružamo duhovnu pomoć i mogućnost učenja cjelokupne istine Pisma svim zainteresiranim pojedincima i skupinama.

Naše djelovanje je besplatno i ne obavezuje korisnike na bilo što protivno njihovom uvjerenju ili izboru!

Kontakt:

Ivan Lovrenčević
tel: 091 527 5519
mail: krscani@krscani.net
www.krscani.net
